

SØVÆRNS- ORIENTERING

Danmark deltager i produktionen af SEASPARROW

I foråret 1968 blev der mellem USA, Norge, Italien og Danmark opnået enighed om, at de fire lande i fællesskab ville udvikle et let luftværnsmissilsystem ved navn SEASPARROW. Systemet skulle baseres på et eksisterende amerikansk luftbåret missil, der skulle modificeres på et par punkter, og til dette missil skulle der udvikles og senere fremstilles ildledelses- og udskydningsapparat. Aftalen gik ud på, at de fire lande ville samarbejde under såvel udviklings- som produktionsfasen, men for Danmarks vedkommende blev der i første omgang kun givet tilladelse til at deltage i den første af de to faser.

Siden den oprindelige aftale blev underskrevet, er Holland og Belgien indtrådt i samarbejdet, og der foreligger mulighed for, at endnu flere lande vil anmode om at få lov til at deltage. Udviklingsfasen for missilsystemet er næsten afsluttet, og de forudsete tre prototyper på det endelige system er ved at blive sammenbygget. Fra dansk side har firmaet TERMA i Århus udviklet nogle af de komponenter, der indgår i systemet. Det er tanken, at der i efteråret 1972 skal tegnes en produktionskontrakt med et amerikansk firma som hovedleverandør og underleverandører fra de deltagende lande, selvfølgelig under forudsætning af, at de tekniske og operative prøver med de tre prototyper falder tilfredsstillende ud. Det vil blive ret let for Søværnet på nært hold at følge disse prøver, idet én af prototyperne skal afprøves på et skib, der tilhører det norske sjøforsvar. Da der indgår den klausul i udviklings- og produktionsaftalen, at de enkelte lande har ret til at få en underleverance, der beløber sig til mellem 75 og 125% af det beløb, som det pågældende land indskyder i produktionen, har det været nødvendigt allerede nu fra dansk side at tage stilling til, om man ville deltage i produktionsfasen, og i givet fald hvor mange systemer med tilhørende missiler, man ville afgive ordre på.

Efter indstilling fra Forsvarskommandoen har Forsvarsministeriet nu med Finansudvalgets tilslutning bestemt, at man - under forudsætning af et heldigt udfald af prøverne, samt nogenlunde uændrede priser for materiellet - vil bestille i alt 6 systemer til installation i skibe, samt 1 system til uddannelsesbrug og som reserve-system.

Det er tanken, at de 6 systemer skal installeres i fregatterne af PEDER SKRAM-klassen og minelæggerne af FALSTER-klassen, der herved vil få en meget betydelig forøgelse af deres kampkraft. Leverancerne af systemerne påregnes at finde sted, begyndende i kalenderåret 1974, og blive afsluttet i løbet af 1975, og der lægges for øjeblikket planer for, hvorledes og i hvilken rækkefølge systemerne skal installeres i de pågældende skibe.

Som en af forberedelserne til installationsarbejderne samt med henblik på så hurtigt som muligt at påbegynde en uddannelse af det personel, der skal vedligeholde materiellet på værksteder og gennemføre de nødvendige kurser med videre i Danmark, vil der i løbet af de nærmeste uger blive sendt personel til De Forenede Stater for at deltage i kurser ved hovedleverandøren under udviklingsfasen, det amerikanske firma RAYTHEON. Der er foreløbig planlagt 3 slags kurser, nemlig almindelig orientering, et kursus i ildledelsessystemet samt et kursus i affyringssystemet.

Det må hilses med stor tilfredshed, at det nu vil blive muligt for Søværnet i løbet af forholdsvis kort tid at erhverve missilmateriel, som efter de foreløbige erfaringer tyder på at blive meget moderne, og i besiddelse af høj ydeevne. (SMK)

De sovjetiske orlogsskibe takker

Som bebudet i Søværnsorientering nr. 24/71 har København i dagene 18. - 22. august haft besøg af de sovjetiske orlogsmænd, krydseren OKTYABRSKAYA REVOLUTSIYA af SVERDLOV-klassen og missiljageren SLAVNIJ af KASHIN-klassen. For besøget, hvori deltog 1470 mand, var lagt et omfattende program, der blev afviklet i en venskabelig atmosfære.

Efter afrejsen har Chefen for Søværnet modtaget et brev fra Chefen for den sovjetiske flådedeling, viceadmiral L.V.Mihzin,

der blandt andet udtrykker sin dybeste taknemmelighed for den ven- skabelige modtagelse, der er vist mandskabet på de besøgende skibe samt for den bistand, der er ydet af forbindelsesofficerer, havne- myndigheder og andre officielle instanser. (MST)

134 vil være kvindelige konstabler

Den nyåbnede adgang for kvinder til at blive konstabler i forsvaret synes at blive en succes. Forsvarets Oplysnings- og Vel- færdstjeneste fortæller Søværnsorientering, at der indtil den 17. august har været 1.248 henvendelser fra kvinder, der er interesseret i at gøre tjeneste i værnene. Efter at de alle har modtaget et fyl- digt materiale med betingelserne, har 134 indsendt ansøgningskema- et. Det må siges at være et tilfredsstillende resultat.

Efter en langsom start i maj-juli, hvor der kun kom ca. 100 henvendelser, steg tallet i en brat kurve fra 1.august. I måne- dens 17 første dage kom der omkring 400 henvendelser pr. telefon. Samtidig blev der indsendt 748 kuponer med ønske om materialet, li- gesom også mange kvinder indfandt sig personligt i Velfærdstjene- sten.

Af de 134 ansøgere vil nøjagtigt samme antal - 59 - gøre tjeneste i Hæren og Flyvevåbnet, medens 16 ønsker at komme til Sø- værnet. Når de to andre værn har fået så mange ansøgninger, skyldtes det formentlig, at de to værn omgående kan antage kvinderne, mens Søværnets uddannelse af kvindelige konstabler først begynder næste år. Velfærdstjenesten regner med, at der endnu kan komme en del an- søgninger.

Kvindeligt Marinekorps chef, fru Gerda Hertz, har i Mari- nestaben drøftet grundlaget for anvendelsen af de kvindelige konstab- ler i Søværnet. Det er hensigten at tilbyde 3 befalingshavende fra Korpset ansættelse som sergenter snarest muligt, da Søværnet gerne vil have dem som instruktører til at deltage i uddannelsen af de kommende kvindelige konstabelelever. Man håber, at instruktørerne kan tiltræde i løbet af efteråret. (MST)

Det nordiske kadetstævne i Randers

Det 24' kadetstævne i Randers afvikledes i dagene 6. til 10.august efter det traditionelle mønster, som er opbygget gennem

årene af deltagerlandene Norge, Sverige og Danmark og i de senere år tillige Finland. Randers by havde gjort overordentligt meget for at skabe en festlig stemning omkring det store flådebesøg, og fra de mange udenlandske gæster blev der givet udtryk for, at man befandt sig godt i den charmerende by. Udover de 14 nordiske deltager-skibes personel kom i øvrigt over 100 tilrejsende fra de 4 lande til stævnet, så også byens hoteller havde et stort rykind.

De danske kadetters idræt viste desværre ikke nogen top-præstationer. Selv i pistolskydning, hvor Danmark traditionelt har en stor vinderchance, måtte vi vige 1'pladsen til fordel for Norge. Imidlertid benytter alle de andre lande nu særlige konkurrencevåben, hvor de danske kadetter hidtil har benyttet standardpistoler, så Danmark har rimelige chancer for at genvinde vinderplaceringen ved kommende stævner.

I besætningernes lynturnering i fodbold vandt det danske hold til gengæld over de andre nordiske landes, selvom det sejrende holds gevinst: En fodboldkamp mod Randers Garnison blev vundet af Jyske Ingeniørregiment. (SOS)

Marinehjemmeværnsmøde på Langelandsfortet

Søndag den 22. august holdtes Marinehjemmeværnsdistriktsmøde på Langelandsfortet. Der deltog befalingsmænd fra flotiller i området, chefen for fortet med stabsofficerer, Marinehjemmeværnsinspektøren og Kvindeligt Marinekorps sektionsschef.

Formålet med mødet, som normalt holdes en gang om året, er at udbygge kontakten mellem marinedistriktet og flotillerne. På mødet behandlede blandt andet øvelsesaktivitet, uddannelse og operativ planlægning. (LAM)

Dansk-svensk jollekapsejlad

I lighed med de to foregående år er der holdt kapsejlad med trapezjoller mellem personel fra den svenske marine og Søværnet. Sejladserne fandt sted fra 16. til 19. august på Arresøen, hvor Søværnets Eksercerskole var vært ved arrangementet.

Chefen for Søværnet åbnede stævnet og bød deltagerne velkommen. Han sagde, at der ikke denne gang var repræsentanter fra Norge med, men forhåbentlig vil der ved kommende konkurrencer blive

norsk deltagelse. For begge de deltagende lande gælder det, at naturen i rigt mål muliggør kontakten med vandet og dermed chancen for at sejle. Det ligger os i blodet, hvad enten det nu er en arv fra vore søfarende forfædre eller det simpelthen er en naturlig reaktion mod det moderne livs stadig mere mekaniserede tilværelse. Sejleren i sin båd oplever havet under alle forhold og sætter al sin viden og træning ind på at trodse elementet, sagde viceadmiralen.

Det var magsvejr under alle sejladserne, hvorfor den femte individuelle sejlads udgik. Det blev - som ventet - atter svensk sejr, men det var glædeligt at se, at de to parter nærmer sig hinanden i kunnen. (SES)

Branden i MHV 86 kostede 150.000 kr.

Søndag den 6. juni opstod der brand om bord i MHV 86, som var henlagt i Takkelloftgraven på Holmen. Branden opstod tilsyneladende i hovedstrømtavlen, hvorfra den bredte sig til maskinrummet og brændte igennem dæk, rufkarm og skibsside. Udbedring af brandskaden anslås til mindst 150.000 kr.

Marinehjemmeværnet har haft nedsat en havarikommission, som har fået bistand af Søværnets Materielkommando. Da hovedstrømtavlen og øvrige elektriske komponenter i maskinrummet er totalt udbrændt, har det ikke været muligt at fastslå den egentlige brandårsag. Det anses dog for godtgjort, at der ikke har været principielle fejl i det elektriske system eller betjeningsfejl, og brandårsagen må derfor formodes at skyldes en fejl i den elektriske installation.

I forbindelse med undersøgelsen blev der fundet et voltmeter, som ikke var forskriftsmæssigt opsat og tilsluttet. Det kan ikke have forårsaget branden, men Marinehjemmeværnet benytter lejligheden til at indskærpe, at enhver installation om bord i fartøjerne skal foretages af en autoriseret installatør. (MHV)

Indland kort

Opmålingsskibet FYLLA har i sommer besøgt Zeebrugge i anledning af den belgiske marines 25 års jubilæum. FYLLA deltog i en flåderevue for den belgiske Konge sammen med 39 andre NATO-enheder.

Torpedobådernes Mobile Base har bortvist en bilist fra sin midlertidige plads ved Hundested. Han aflyttede basens radiotrafik, men hævdede, at det kun var for sjov. Man er tilbøjelig til at tro ham, men han ved nu, at en sådan spøg ikke er velset.

Torpedobådseskadren har holdt en vellykket forældredag i Korsør. Gæsterne overværede blandt andet formationssejlad, bjergemærsmansøvrer, torpedoangreb og beskydning af sømål med kanon.

Kommunalrådsmedlemmer med fruer fra Sydlangelands Kommune har besøgt Langelandsfortet. Det var en genvisit, fordi kommunen inviterer nye værnepligtige på besøg i de kommunale institutioner.

Forsvarets Bygningstjeneste har udbudt det første arbejde i licitation i forbindelse med udflytningen til Frederikshavn. Det er en ombygning og udvidelse af bygning nr. 12 på flådestationen (Marketenderi og omklædningsrum for civile). Udgifterne bliver godt 3,5 millioner kr.

7 britiske sekondløjtnanter og orlogspræsten fra "Britannia Royal Naval College" i Dartmouth besøgte Søværnets Officersskole den 17. august. De besøgte skolen og fik en orientering om Søværnets mål og midler.

Efter henvendelse fra fiskere og fangere i Godhavn har Grønlands Kommando i den senere tid ført skærpet fiskeriinspektion omkring Disko. Befolkningen mener, at der blandt andet foregår ulovlig hvalfangst.

Ved en parade på Søværnets Officersskole den 20. august overtog kommandør P.P.Holm chefsposten efter kommandør J.Elving, som derpå afrejste til NATO-tjeneste i Belgien.

Kommandør Elving skal tiltræde posten, som National Militær Repræsentant ved SHAPE og afløser oberst i haren N.O.Skov-Jensen.

Kommandør Holm er netop hjemkommet efter 4 års tjeneste i SHAPE's Plans and Policy division. Før denne tjeneste var han en år-række chef for Flådestation Frederikshavn.

Chefen for Søværnets Materielkommando, admiral Valentiner, og to af hans medarbejdere, besøger efter indbydelse af admiral Th. Petterson den norske flådes forsyningskommando 30. - 31. august. Der gives en orientering om den norske flådes forsyningstjeneste og materielplaner.

Udland kort

Den nyeste sovjetiske forsknings-ubåd SEVER 2 har afsluttet sine prøveture. Båden er konstrueret til dykning ned til 1.000 m. Den skal operere med moderskibet ODISSEJ fra Polar-instituttet i Murmansk.

På den vesttyske frømandsskole i Eckernförde er der for tiden 30 elever til uddannelse. De danner et kampsvømmerkompagni, der også skal uddannes i faldskærmspring med mere. Efter grunduddannelsen kan frivillige melde sig til dykkeruddannelse.

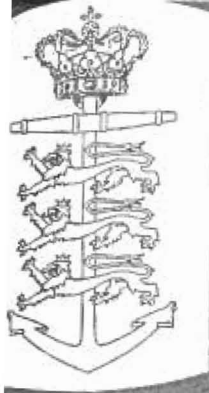
Verdens første atom-handelsskib, det amerikanske SAVANNAH, 16.000 t, er blevet pensioneret efter 10 års næsten fejlfri, men alt for tabbringende tjeneste. Skibet har indsejlet 60 millioner kr., men udgifter har været - 300 millioner kr.

Skibsværftet i Leningrad har udviklet en ny fortøjningsmetode. I stedet for trosser indrettets et elektromagnetisk system, der kobles til, når skibet lægger til kaj. Det suges præcist og hurtigt ind på et stålgitterværk på kajmuren.

Den engelske flådes Flagmand, som har kommando over flådestationer, har tidligere haft titlen "Admiral Superintendent at the Royal Dockyard". Fra 15. september ændres betegnelsen til "Port Admiral", for henholdsvis Devonport, Chatham, Portsmouth, Gibraltar og Rosyth.

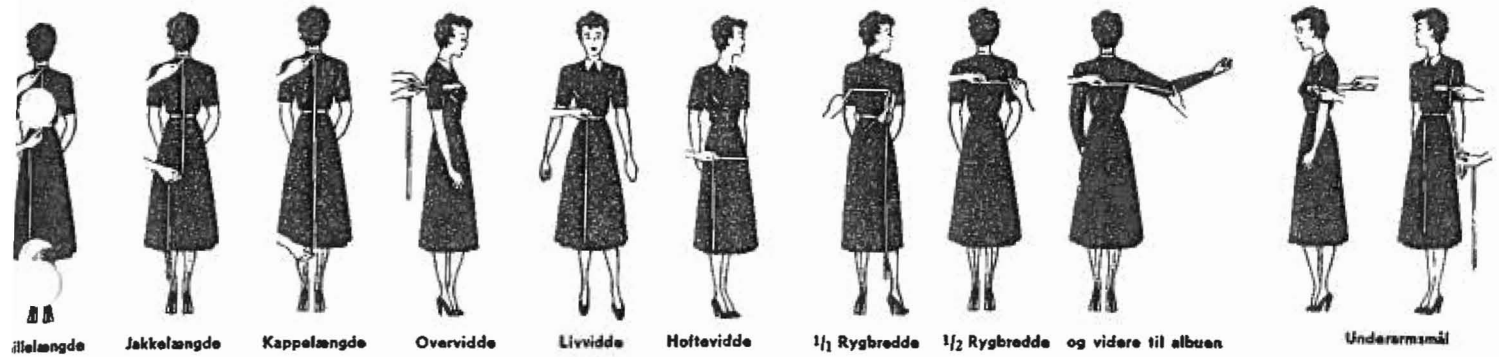
NATO-hovedkvarteret i Bruxelles har officielt meddelt, at Middelhavs-flådens hovedkvarter vil blive flyttet fra Malta til Napoli.

Thøstrup

2-1-1-
A.W.

SØVÆRNS-ORIENTERING

Nejlselængde Jakkelængde Kappelængde Overvidde Livvidde Hoftevidde 1/1 Rygbredde 1/2 Rygbredde og videre til albuen Underarmsmå

Nu skal forsvarets militære kvinder iklædes

Der udarbejdes nu bestemmelser for udrustning til kvindeligt stampersonel, der kan antages til forsvaret. Forsvarschefen har bedt værnscheferne om at indsende forslag om uniformering, udrustning og direktiver for oplægning og udlevering af udrustning til godkendelse efter de almindeligt gældende regler.

Forsvarskommandobestemmelse P. 42-1 punkt 10 oplyser, at kvindeligt stampersonel, herunder kvindelige seniorsergenter, skal anvende uniformer som for kvindeligt personel i Hjemmeværnet. Distinktionering sker efter de for mandligt personel i værnene og korpserne gældende regler.

I den udstrækning værnene i en overgangsperiode har behov for Hjemmeværnets bistand ved tilvejebringelse af beklædnings effekter, forhandles dette direkte med Hjemmeværnet.

Kvindeligt stampersonel modtager ikke fri undermundering (undtagen den til kampuniformssystemet hørende). Vedligeholdelse, vask med videre af undermundering skal damerne selv klare.

Søværnet regner for nærværende med at antage cirka 30 kvindelige konstabelelever i april næste år. Chefen for Søværnet har derfor bedt Søværnets Uniformsudvalg om at fremsætte forslag til

uniformsbestemmelser efter de anførte retningslinjer. Uniformsudvalget har allerede haft et forberedende møde med deltagelse af korpschef, kommandørkaptajn Gerda Hertz.

Alle ansøgere får tilsendt en måltagningsliste, der skal lette uniformeringsarbejdet. Illustrationen herover er et udsnit af den udførlige måltagningsproces. (MST)

99 redningsaktioner på et halvt år

Søværnets operative Kommando iværksatte i årets første halvdel 99 aktioner for at redde, eftersøge eller assistere nødstedte på søen.

Det fremgår af en nylig udsendt opgørelse, at 46 procent af aktionerne iværksattes i forbindelse med professionelle søfolks færden, 40 procent i forbindelse med ikke professionelle sejlads og 14 procent af andre årsager, hovedsagelig anvendelse af rød eller rødlig pyroteknik, hvor der under eftersøgning ikke har kunnet konstateres nogen søulykke. Tallene er næsten de samme som for den tilsvarende periode i fjor.

Opgørelsen fremhæver, at der i lighed med tidligere år i adskillige tilfælde er afgivet nødsignal i situationer, hvor man har været i vanskeligheder, uden at der har foreligget en egentlig nødsituation. Søredningstjenesten indskærper derfor de internationale søvejsreglers bestemmelser om afgivelse af nødsignaler.

De 99 aktioner fordeler sig således: Eftersøgning af erhversanvendte skibe 2, eftersøgning af lystfartøjer 30, ydelse af pumpeassistance 8, ydelse af bugserhjælp 11, evakuering af skibsbesætninger med helikopter 5, evakuering af skibsbesætninger med skib 8, evakuering af patienter fra skibe 12, eftersøgning af forulykkede personer 5, afblæste situationer 5 og 13 forgæves aktioner, hvor ingen nødsituation kunne erkendes. (SOK)

Anvendelsen af bygninger på Holmen

Arbejdsgruppen til behandling af spørgsmål vedrørende anvendelse af bygninger på Holmen har besluttet at nedsætte en undergruppe til løsning af en række detailspørgsmål.

Undergruppen skal blandt andet beskæftige sig med Flåde-

station Københavns ændrede placering på Holmen i overensstemmelse med den fremtidige organisationsplan, Søværnets Materielkommando's endelige etablering på Holmen, etablering af underbringelses-, opholds-, spise- og vaskefaciliteter samt kontorer for blandt andet eskadrer. Desuden skal den tage hensyn til andre myndigheder - for eksempel Forsvarets Civilundervisnings - eventuelle yderligere pladsbehov på Holmen.

Undergruppens formand er kommandørkaptajn H.J.Jørgensen,
Flådestation København. (MST)

Flere straffe i Søværnet

Generalauditøren har udarbejdet en straffestatistik for kalenderåret 1970. Det fremgår heraf, at der for næsten alle Søværnets personelkategorier har været en stigning i antallet af arbitrært ikendte straffe pr. 10.000 manddage, mens der er et mindre fald for straffe pålagt ved dom.

Den gennemførte reduktion af Søværnets samlede personelstyrke og udviklingen af samarbejdsordningen har påvirket straffestatistikken i positiv retning, idet det totale antal pådømte overtrædelser viser en klar nedgangstendens gennem de sidste tre år. Der er dog tale om en beklagelig stigning af antal overtrædelser inden for områderne respektstridighed, udeblivelse og vold samt tyveri og anden berigelsesforbrydelse. (MST)

500 til forældredag i Korsør

Med Flådestation Korsør som udgangspunkt holdt Torpedobådseskadren forældredag søndag den 22. august. Der deltog omkring 500 pårørende. Chefen for Torpedobådseskadren, kommandør H.M.Petersen, bød gæsterne velkommen, hvorefter man fordelte sig i 9 torpedo-både og depotskibet HJÆLPEREN.

Under forlægning til Musholm Bugt demonstreredes formationssejls samt bjergemanøvre under medvirken af en af Søværnets helikoptere. Desuden vistes beskydning af sømål med kanon. Vejret var letskyet og varmt, men den østlige vind på 4-6 gav imidlertid så megen sø, at observation og indbjergning af torpedoer ville blive vanskeliggjort. En planlagt demonstration af torpedoangreb mod HJÆL-

PEREN blev derfor aflyst.

Efter servering af cacao og pølser om bord afsluttedes forældredagen med besigtigelse af MOBA, den mobile base, der i dagens anledning var opstillet på flådestationen.

- En særdeles vellykket dag, skrev Korsør-bladene, der også var inviteret med. (FLS KOR)

370 gæster til minelæggernes forældredag

Lørdag den 14. august afholdtes forældredag i minelæggerne SJÆLLAND og FALSTER. Dagen var en stor succes, idet det dels var meget fint og stille vejr, så alle kunne være ude og overvære demonstrationerne og dels var der et vældigt stort antal gæster. Der var blandt andet pårørende, som var rejst helt fra Struer, Haderslev og Hobro. I alt var der på SJÆLLAND 180 og på FALSTER 190 gæster.

Turen startede fra Langelinie, hvor gæsterne havde adgang til skibene fra kl. 0900. Skibene forlod kajen præcis kl. 1000 og satte kursen mod Køge bugt, der var valgt som dagens øvelsesfarvand. Under forlægningen blev der foretaget holdvis rundvisning i skibene, ligesom brugen af redningsvesten blev gennemgået og demonstreret. Senere på formiddagen blev minelægning demonstreret, idet der blev lagt en enkelt mine samt 2 bøjer. Såvel mine som bøjer blev senere optaget igen af minelæggerne.

Sidst på formiddagen demonstreredes "Light Jackstay". Denne øvelse blev gennemført med stor akkuratease, idet skuddet gik fint over ligesom det meget hurtigt lykkedes at få etableret både telefonforbindelse og selve tovbanen. I første omgang overførtes en mening fra SJÆLLAND og bagefter fik Nakskovs borgmester, C.E.Hansen, en tur i stolen. Det skal her tilføjes, at FALSTER er adopteret af Nakskov, ligesom begge skibe er bygget på Nakskov Skibsværft.

I løbet af den næste time, medens man gjorde klar til redningsflåde- og helikopterdemonstration, gennemførtes bespisning af samtlige gæster og besætningerne med et let frokostmåltid. Derefter blev der fra FALSTER udkastet en redningsflåde, som på korrekt vis pustede sig op, hvorefter to svømmedykkere kunne kravle om bord i flåden. Kort efter ankom helikopteren, der demonstrerede, hvorledes man i praksis redder nødstedte på havet ved at hejse dem op i slyn-

gen.

Som næstsidste øvelse vistes en demonstrationskydning fra skibene. Skydningen blev foretaget dels som 4 enkeltskud og dels som hurtigskydning med 4 skud i en byge. Der blev i forvejen uddelt ørevat til alle, og der var bagefter almindelig enighed om berettigelsen heraf. Som afslutning demonstrerede havaribesætningen brandslukning af en mindre brand på agterdækket, og herefter sejlede skibene til Langeliniekajen, hvor de godt trøtte gæster gik i land efter en begivenhedsrig dag. (SJND)

Indland kort

Flådestation Grønneal betjener nu helt "Grønlandsfly", der i juni foretog 56 landinger på stationen. Beflyvningen af Grønneal dækker også Ivigtuts og Arsuks behov.

Inspektionskutteren MALLEMUKKEN sejlede i juni 2.045 sømil eller 3.700 kilometer i fiskeriinspektions- og farvandsovervågningstjeneste. Inspektionskutteren MAAGEN var i samme periode tilknyttet søopmålingen.

Søværnet har igen et af de efterhånden sjældne 50 års jubilæer. Det er overtelefonistinde Anna O.Overbye, der runder denne mærkedag den 19. september på Flådestation København.

Den norske flådes skoleskib HAAKON VII har på hjemvejen fra Brest besøgt Thorshavn. Der blev lagt kranse på de norske grave fra anden verdenskrig.

Der er nu færdigstrøget en rute mellem Hals Barre og Læsø Rende Fyrbåke til brug for DFDSs Oslo-rute. Ruten blev åbnet den 1. september.

Den tyske ambassadør har fremført sin regerings tak for en redningsaktion, som Grønlands Kommando iværksatte til det vesttyske inspektionsskib POSEIDON den 17. maj. Skibets læge var blevet alvorlig syg og blev hentet af en helikopter og fløjet til Nanortalik.

Skoleledingen for Kadetter aflægger besøg i Flensborg fra 3. til 6. september. Under opholdet modtages kadetter på rådhuset af bypræsident Artur Thomsen. Der er tilrettelagt et stort program, som blandt andet omfatter samvær med personel fra den vesttyske flåde.

To værnepligtige, der i blæsende vejr var sejlet ud fra Sjøllands Odde i en lille jolle, blev reddet i sidste øjeblik af forbipasserende skibe. Ingen af de to orlogsgaster havde beklageligvis redningsvest på - det turde ellers siges, at Søværnets personel burde gå i spidsen på dette område.

Søværnets Badmintonklub starter sæsonen en måned senere i år, da salen skal males og lyset forbedres. Klubben gør opmærksom på, at turneringen finder sted den 5. oktober - sidste frist for tilmelding er den 30. september.

Medlemmer af Idrætsforeningen for Søværnets Specialofficerer med flere indbydes til kapsejlad i folkebåde den 2. og 3. oktober ved Søværnets Konstabelskole. Der sejles om ISS-sejlpokal (vandrepriemie). Tilmelding til løjtnant P.Olesen, Søværnets Konstabelskole, senest 23. september.

Udland kort

En amerikansk rutineøvelse er i gang i Nordatlanten. Der deltager blandt andet hangarskibet INTREPID, syv destroyere og nogle undervandsbåde. I løbet af september vil enhederne aflægge besøg i norske havne.

Den 33 år gamle krydser BELFAST, 11.550 t., skal omdannes til museum og opankres på Themsen udfor "The Tower of London". Krydseren var med til at sænke SCHARNHORST og var flagskib under invasionen af Normandiet i 1944.

Den sovjetiske søfartsminister, T.B.Gusjenko, har under et seksdages besøg i Helsingfors undertegnet en søredningsaftale mel-

lem Finland og Sovjet.

Ford Motor har startet produktionen på den nye gasturbinfabrik i Toledo, Ohio. De første gasturbine-motorer leveres til båd-industrien.

Den britiske Polaris-undervandsbåd, RENOWN, den anden i klassen, er vendt tilbage til Clyde efter sit niende og hidtil længste togt. Båden har været neddykket i 60 døgn i Atlanterhavet. Alt forløb programmæssigt.

Den svenske marines første helikopter fra 1958, en Vertol 44 a, også kaldet "den flyvende banan", er nu indgået i de militærhistoriske samlinger ved Malmen. Herskal der opbygges et militært, flyvehistorisk museum, som skal omfatte alle grene af militær flyvning.

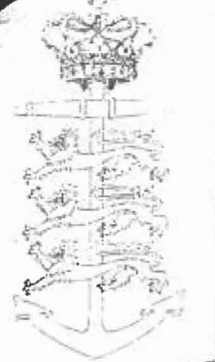
15 sovjetiske skibe, deriblandt en SVERDLOV-krydser med viceadmiralsflag, er sejlet gennem stræder mellem japanske øer den 18. august. I Tokio oplyses, at russerne er i gang med en stor øvelse i Okhotsk-området i det nordlige Stillehav.

Flådens mærkedage

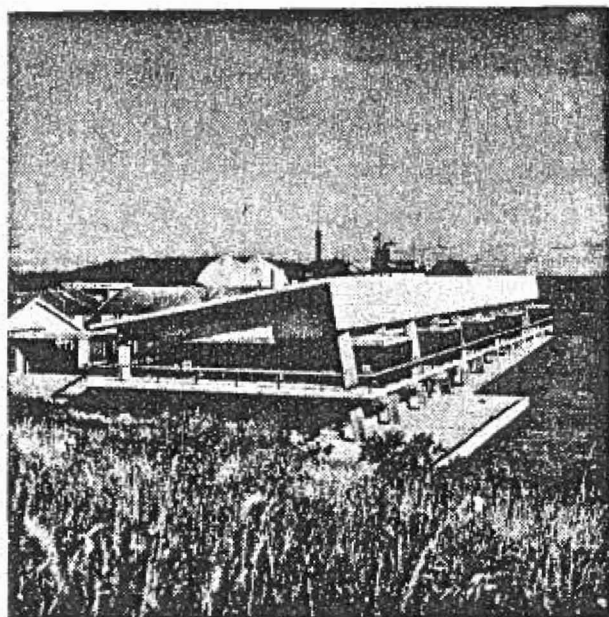
Flådens første krigsartikler, det vil sige instrukser og bestemmelser, blev udgivet for 435 år siden. De udstedtes af kong Christian III 1. september 1536.

Den 2. september er det 160 år siden at kaptajn Holm med orlogsbriggerne LAALAND, SAMSO og ALSEN udførte Mandal i Norge angreb to engelske orlogsbrigger og erobrede den ene, briggen MANLY.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Centerbygningen på Sjællands Odde indvies

Den 16. september indvies den vel nok mest moderne, den mest avancerede og den smukkeste beliggende bygning inden for Søværnet: Centerbygningen på Marinstation Sjællands Odde.

Da det i 1951 blev besluttet at oprette en skole for Søværnet på Sjællands Odde - Søværnets Artilleriskole SJÆLLANDS ODDE - omfattede det første kasernebyggeri de fire længer til marinekasernen. Belægningsbygningerne fra den tyske kaserne, der hørte til batteriet på Gniben under krigen, var i så ringe en stand, at de i 1951 ikke var egnede til beboelse og derfor blev kondemneret. I sommeren 1952 stod de fire nye kasernebygninger færdige. Alle regnede med, at det efter færdiggørelsen af kasernebygningerne kun ville vare kort tid, måske nogle få år, før marinekasernen fik sin hovedbygning, blandt andet til erstatning for den tyske kostforplejning, der ikke var blevet kondemneret i første omgang - men der skulle gå 19 år, før dette ønske blev opfyldt.

I de mellemliggende år har der været mange projekter fremme om en sådan hovedbygning placering, indretning og udseende, men mange andre bygningsmæssige opgaver trængte sig på, og da der ikke var penge til alt, fik den gamle kostforplejning fra 1943 lov til at funktionere videre, indtil den i 1967 var i en så ringe tilstand, at det var uforsvarligt fortsat at bruge den, og yderligere istandsættelse ikke kunne betale sig. En ny kostforplejning måtte bygges, men marinestationen fik ikke kun en ny kostforplejning, den fik en ny centerbygning.

Begrebet centerbygning er en nyskabelse inden for militært byggeri. En centerbygning er - som muligvis bekendt - en kasernebygning, der indeholder rum til alle en militær institutions indendørs funktioner med undtagelse af de underbringelsesmæssige, det vil sige de undervisningsmæssige, de depotmæssige, de kostforplejningsmæssige og de rekreative.

Marinestationens nye centerbygning er dog kun delvist udbygget som sådan, idet den ikke indeholder rum til de undervisningsmæssige funktioner, da disse udføres i undervisningsbygningen TOSTRUP. Centerbygningen indeholder også kun delvis de depotmæssige funktioner, idet depotet i bygningen WILLARS er ved at blive indrettet til teknisk depot for artillerimateriel.

Centerbygningen er placeret bagved den tidligere tyske kostforplejning parallelt med og kun 25 m fra stranden. Den er på cirka 1200 m² med høj kælder og en første etage. Bygningen er helt af umalet beton med et solidt betonskelet og kraftige strøbepiller ud mod havet, hvorfra det høje tag skrånede ned mod kasernegården og således ikke trykker de oprindelige, lave kasernebygninger, der er bygget sammen med bygningen. Der er ingen almindelige vinduer i centerbygningen, men glasvægge på alle sider, som takket være et fortrinligt klimaanlæg ikke får bygningen til at virke som et drivhus på varme solskinsdage. Rundt om hele bygningen løber en svalegang, hvortil der er adgang fra næsten alle lokalerne, idet glasvæggene kan skydes til side.

Bygningen er indrettet på den måde, at der i 1. etage er konferenceværelse samt spisestue, TV-værelse, dagligstue og billardstue for befalingsmænd samt stirrids for denne personelgruppes

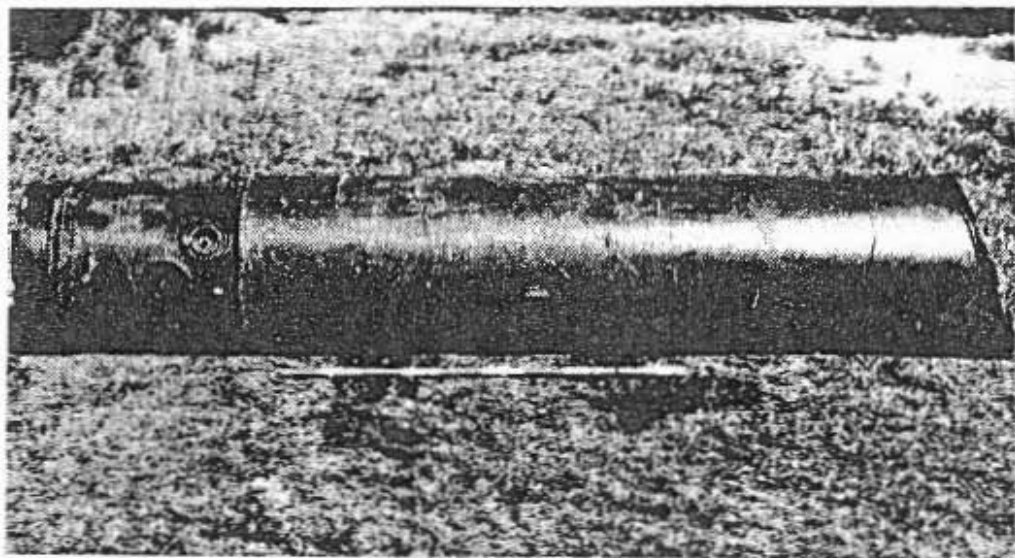
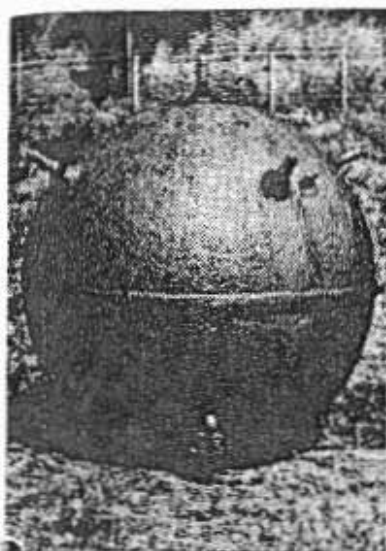
privatkantine. På 1. etage er der ligeledes det store cafeteria med kabys og andre kostforplejnings- og kantinefaciliteter, desuden opholds- og pejsestue med klaver og farve-TV for den menige besætning. I kælderetagen er der rum til stationens tømrer- og hobbyværksted, bibliotek med musikanlæg, billardstue, socialrådgiverkontor samt kondirum med romaskiner, ribber, kondicykler, vægtløftningsstænger og bordtennis. I kælderen findes endvidere depotrum samt omklædningsrum for stationens civile og militære personel, der ikke bor på stationen.

Med indvielsen af centerbygningen afsluttes dog ikke byggeaktiviteten på Odden. Kasernegården skal belægges med fliser i stedet for asfaltbelægning, og foran centerbygningen ind mod gården på den plads, hvor den tyske spisebarak stod, skal der være et lille anlæg med græsplæne, træer og buske.

Med overflytningen af det tidligere orlogshjems faciliteter i bygningen BAK til centerbygningen, skal BAK indrettes til stationens sekretariat og lo kontorer til det fast tilkommanderede personel. Herved frigøres rumkapacitet i kasernebygningen WILLEMOES, og visse kasernefunktioner fra bygningen HELDAL vil blive flyttet herover. Derved bliver der skabt mulighed for, som Forsvarsministeriet ønsker det, at stambesætningen i bygningen HELDAL bliver underbragt på 2-mands lukafer.

Den nye centerbygning kommer til at hedde JESSEN, opkaldt efter chefen på linjeskibet PRINDS CHRISTIAN FREDERIK, kaptajn C.W. Jessen. Marinestation SJÆLLANDS ODDE's nye centerbygning er imponerende, og ikke med urette har den på Odden fået tilnavnet "Oddens Perle".

(MAS ODD)

Minestrygningen foran ophør

Det vesttyske forsvarsministerium har ifølge nylige pressemeddelelser indstillet minestrygningen i Nordssøen og Østersøen. Den vesttyske marine mener ikke, at der længere er fare for skibsfarten i disse områder.

Herhjemme har Minestrygereskadren i sommer afsluttet strygningen af en rute fra Læsø Rende Fyrbåke indover Hals Barre. Ruten er specielt strøget med henblik på De Forenedes passagersejlsads Ålborg-Oslo. Minestrygereskadren går endvidere i gang med strygning af en stikrute fra denne rute og videre sydover samt en udvidelse af ruten i Kalundborg Fjord; denne sidste minestrygningsoperation skulle lette sejladsen og opankringen af supertankskibe til raffinaderiet i Kalundborg.

Disse minestrygningsoperationer er muligvis nogle af de sidste såkaldte "fredstidsminestrygninger", der udføres i danske farvande, idet Chefen for Søværnet i enkelte andre tilfælde, hvor der ikke har været tale om specielle ruter, såsom passagerskibsruiter eller særlige tankskibsruiter, har skønnet, at minestrygningen ikke vil nedbringe den nu meget ringe minefare.

Chefen for Søværnet har i forsommeren igangsat en nærmere vurdering af minefaren i danske farvande til brug som et oplæg i Minestrygningsudvalget, hvor man vil drøfte eventuel generel frigi-

velse af danske farvande til almindelig sejlads uden for ruterne.

Denne undersøgelse er endnu ikke afsluttet, men det kan allerede nu skønnes, at den vil munde ud i, at minefaren i danske farvande er meget ringe og at den er af samme størrelsesorden som andre risici skibsfarten løber ved at besejle danske farvande. Faren kan ikke sættes lig med nul, og det kan den heller ikke påregnes at blive i mange år fremover, idet der stadigvæk teoretisk set kan bestå en ringe sandsynlighed for, at en mine, som har været "meget gunstigt opbevaret i farvandet", kan bringes til detonation. Der vil endvidere fortsat bestå en vis, ringe risiko for, at sprængstofholdige genstande, såsom udkastet ammunition, kastede bomber eller andre efterladenskaber fra forrige krig ved berøring eller baksning kan bringes til detonation. Minestrygning skønnes imidlertid ikke at kunne nedbringe denne meget ringe minefare yderligere, men der findes fortsat visse farvandsområder, hvor der består særlig minefare, eller hvor det for eksempel på grund af miners særlige konstruktion er farligt at opfiske disse eller at manipulere med dem, og her må der under alle omstændigheder bestå forbud mod fiskeri, stenfiskeri og lignende.

Under 2. Verdenskrig udlagdes cirka 38.800 miner af forskellig art i farvandene omkring de danske kyster. Fordelt efter område beløb det sig af tyske miner til cirka 13.000 forankrede miner og minestrygningshindringer imellem Jylland og Norge, 850 forankrede tyske miner mellem Møn og Falsterbo, 996 forankrede miner mellem Langeland og Lolland, 149 miner i det sydlige Lillebælt, 3.396 forankrede miner ved Hertha Flak, 1.100 forankrede miner syd for Horn Rev samt af bundminer 117 i Ålbæk Bugt og 70 N for Horns Rev. Udover disse lagde tyskerne endvidere langs dele af den jyske vest- og østkyst antiinvasionsminer i et antal af cirka 14.000, samt forstærkede dette minefelt ved på udsatte steder yderligere at placere cirka 1.000 forstrandsminer. Den engelske mineudlægning beløber sig til cirka 4.100 bundminer, hovedsagelig udlagt fra fly i 31 nærmere angivne felter af varieret størrelse.

Der blev allerede under krigen iværksat et omfattende strygnings- og minerydningsarbejde, og dette fortsattes stadig, selv om det naturligtvis er blevet aftrappet. Langt den overvejende del af

de udlagte miner er ryddet, og skal man gøre status i dag resterer: 104 tyske bundminer, cirka 1.790 antiinvasionsminer, cirka 190 forstrandsminer, samt cirka 2.650 engelske bundminer. Det skal dog tilføjes, at et ukendt antal af forankrede miner henligger på havbunden, idet disse ofte blev sænket ved beskydning eller sank på grund af begroning.

Siden kapitulationen er 106 engelske og 3 tyske afstandsminer blevet strøget i danske farvande, hvoraf den sidste blev strøget den 23. juni 1951. Indtil da havde danske minestrygere strøget over 300.000 sømil. Den 3. maj 1955 indtraf den sidst kendte minesprængning af et skib i vore farvande forårsaget af en afstandsmine, og siden denne har danske minestrygere strøget et areal på 346 sømil² uden minedetonation til følge.

Danske mineuskadeliggørelseshold har siden krigen uskadeliggjort 62 engelske og 70 tyske afstandsmine. Den foreløbige sidste afstandsmine blev uskadeliggjort den 26. januar 1971 ved bortsprængning. Desuden har disse hold uskadeliggjort 11.654 antiinvasionsminer og 349 forstrandsminer.

Billederne viser en tysk hornmine, type EMC, diameter 112, vægt 580 kg, og en engelsk afstandsmine, type A Mark 4, længde 260 cm, vægt 775 kg. (MST + VBS)

Helikopter mødte isbjørn i Troldehaven

I de sidste uger har slædepatruljen SIRIUS fået forsyninger udlagt ved hjælp af en S-61 helikopter fra Grønlands-Fly og en militær C 54 fra Værløse.

I løbet af otte dage blev der udlagt 28 depoter fordelt over Nord- og Nordøstgrønland. Forsyningerne skal bruges under vinterens slædekørsel, hvor SIRIUS overvåger det store ubeboede område, og hvor man i den kommende sæson sandsynligvis tilbagelægger op mod 14.000 km på slæde. Depotterne blev dels udlagt af helikopteren, og dels droppet fra C 54 på positioner, hvor helikopteren i forvejen havde udsat modtagefolk. I alt blev der udlagt 10 tons forsyninger. Depotterne indeholder kul og petroleum til opvarmning, mandsproviant og hundefoder. Mandsprovianten spænder fra konserveret frugt over sardiner i olie til patentføden Pemikan.

Operationerne blev gennemført planmæssigt takket være Grønlands-Fly personels aktive deltagelse ikke alene i det flyvemæssige, men også ved at give en hånd med, når godset skulle i hus, samt ved reparation af hytterne med videre.

Under flyvningen konstaterede man, at moskusokse-bestanden var stor og omfangsrig, og man observerede en stor isbjørn på toppen af en ø i Troldehaven omkring 78 grader nord. Helikopteren gik ned, så man kunne få farvefotograferet bjørnen. Yderligere sås mange bjørnespor samt mange gæs, harer og andet småvildt. Det var deltagerens indtryk, at det har været et usædvanligt godt år for den nordøstgrønlandske fauna.

Der er altså håb om, at slædeholdene til vinter kan variere menuen med hare- og rypesteg. (MST)

Flyvetjenesten i øvelse BIKINI

Søværnets Flyvetjeneste har i lighed med tidligere år deltaget i øvelse BIKINI sammen med Flyvevåbnets S-61 i perioden 9. til 27. august.

Søværnets Flyvevæsen har fået afprøvet redningsmateriel, herunder afsætning af bære på skib, og kast af "drop-dinghy". Under øvelsen foretog Søværnets Flyvevæsen 124 opsamlinger af piloter fra enmands-gummibåde.

Flyvevæsenet har haft stort udbytte af øvelsen både materielmæssigt og personelmæssigt, idet alle hjemmevarende piloter og teknikere har deltaget. (SVF)

Eksercerskolen har fået månedsblad

Søværnets Eksercerskole har fået et månedsblad, der er startet på opfordring af flere fritidsudvalgsmedlemmer. De første numre af bladet har allerede set dagens lys, og de bærer præg af både saglige informationer og godt humør. Redaktionskomiteen siger, at man håber, at bladet vil vise sig levedygtigt. Man venter ikke at kunne løse alle kommunikationer på tjenestestedet, men der er i hvert fald nu åbnet en mulighed for uformel kommunikation.

Skolens chef, kommandørkaptajn H.Nørgård, medgiver bladet og dets redaktion de bedste ønsker om held og lykke med arbejdet. Forhåbentlig vil bladets mål, nemlig at formidle kommunikationen mellem skiftende værnepligtige og elever i øvelseskompagnerne og det ved skolen tjenstgørende stampersonel af alle grader, og herved medvirke positivt i samarbejdsordningen, give et godt resultat, siger han. God vind!

- Det siger Søværnsorientering også. (MST)

Den svenske flåde skal bruge 1,2 milliard

Det svenske forsvar anmoder for det kommende budgetår om bevillinger på 6,9 milliarder svenske kroner. Heraf ønskes 2,5 milliarder til hæren, 1,2 til flåden og 2,3 milliarder til flyvevåbnet. Værnene gør opmærksom på, at nye principper for at imødegå pris- og lønstigninger ikke vil medføre fuld kompensation, hvorfor der kræves en hård prioritering navnlig til materiel.

Marinen anmoder om 380 millioner kroner til nye skibe og våben samt 66 millioner kroner til nybyggeri, først og fremmest inden for kystartilleriet. Flådens chef understreger kraftigt, at der nu kræves penge og nybestillinger for at hindre yderligere forringelse af flåden. Man skal blandt andet indlede byggeri af en serie undervandsbåde af typen A 14 og afslutte forsøg med nye patruljebåde. Et nyt u-bådsjagtsystem skal udvikles og projektering af et nyt sø- og kystmissil skal påbegyndes.

Den svenske hærchef, C.E.Almgren, har overraskende i en skrivelse til regeringen foreslået, at der sker en radikal nedskæring af tjenestetiden. Han siger, at hæren vil frigøre penge til materielindkøb, så man kan opretholde balancen mellem antallet af soldater og materielbeholdningerne. (MST)

Indland kort

Hydrofoilbåden TUCUMCARI, der i april blev præsenteret for Søværnet, præsenteres i disse dage i Brindisi for den italienske flåde. Den har også været på præsentation i Grækenland og Tyrkiet.

Den udenlandske attacheforening har holdt den årlige kap-sejls i Rungsted. Forrige års sidstemand, den sovjetiske kommandør I.Kvachin, vandt foran den britiske commander T.Firth og den amerikanske captain J.T.Paull.

Forsvarsministeriet har tiltrådt, at den kirkelige betjening af Søværnets Eksercerskole indtil videre varetages en gang ugentlig af orlogspræst af reserven, H.Rørskou.

Søværnet havde glæde af sin deltagelse i Sønderborg Skipperlaugs 400 års jubilæum. Adskillige tusinde gæster besøgte Søværnets udstilling og korvetten DIANA.

Hjemmeværnet indleder snart en stor informationskampagne. Der sendes blandt andet tre jernbanevogne med udstillings- og oplysningsmateriale rundt, så man på næsten alle landets jernbanestationer kan stifte bekendtskab med Hjemmeværnets arbejde.

Den nye fyrbåke, der har afløst Kattegat SW fyrskib på Sjællands Rev, blev tændt for første gang den 1. september. Repræsentanter for hovedentreprenøren og Fyrdirektoratet konstaterede, at den fungerede perfekt.

I dagene 6. - 10. september holdes Søværnets mesterskaber i trapezjoller og folkebåde. Der er meget stor tilslutning - 71 aktive idrætsudøvere fra alle personelgrupper. Chefen for Søværnet foretager præmieuddelingen.

Chefen for de allierede flådestyrker i Østersø-området (COMNAVBAJTAP), den tyske viceadmiral A.Obermaier, fratræder sin stilling 1. oktober og afløses af den tyske kontreadmiral W.Meentzen. Viceadmiral Obermaier aflagde 9. september afskedsvisit hos Forsvarsminister K.Østergaard og Chefen for Søværnet.

Udland kort

Den vesttyske marine har bestilt 10 patruljefartøjer på Lürssen Werft i Bremen. De bliver på 360 ton med 36 knobs fart og armeret med trådstyrede torpedoer, to 76 mm kanoner og franske 38 mm SNIAS-missiler.

Det sovjetiske handelsskib, PIONER VOLKOV, 5.419 ton, reparerer nu som det første sovjetskib på Malta. En række andre sovjetiske handelsskibe ventes til Valetta for reparation i de kommende måneder.

Den 18. september overtages den svenske krydser GOTA LEJON af Chiles flåde. 10 officerer og 75 besætningsmedlemmer er blevet uddannet i Karlskrona, og den 6. september ankom transportfartøjet AQUILES med yderligere 200 mand.

Chefen for den vesttyske marineskole i Mørvig, flotilleadmiral R.Ostertag, pensioneres fra 30. september. Han efterfølges af sin mangeårige stedfortræder, kommandør Karl Peter.

På havbunden ud for San Diego i Californien er den amerikanske marine ved at gennemføre en serie eksperimenter med et under søisk atomdrevet radiofyrtårn. Det udsender lydbølger, der kan opfanges på specielle modtagere på skibene.

Den amerikanske flåde har holdt en stor øvelse i Nordatlanten. Der deltog skibe fra Atlanterhavsflåden under kommando af kontreadmiral George P.Steele, der er chef for anti-ubådsgruppe 4.

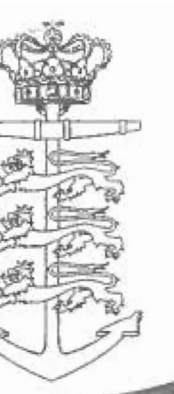
To sovjetiske destroyere, GREMYASCHCHYI og ZHGOCHYI besøger Oslo fra 10. til 15. september. Styrkechef er kontreadmiral E.I. Voloboev, der for tiden er eskadrechef i Nordflåden. Skibene er på 4.000 ton og har tilsammen godt 700 mand om bord, deriblandt 55 kadetter.

Flådens mærkedage

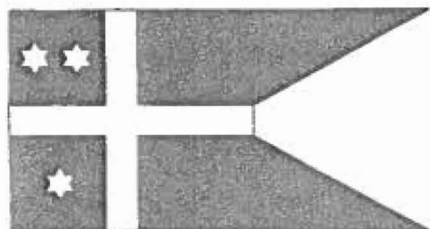
Den 6. september havde "Nyboders Mindestuer" eksisteret i 40 år. Museet blev oprettet og opretholdes stadig af foreningen Nyboders Minde, der blev stiftet af gamle Nyboderdrengene.

E.V. Jørgensen

SØVÆRNS- ORIENTERING

Admiralsflag

Kongen har 50 års søofficersjubilæum

Den 20. september 1921 blev søkadet, H.K.H. Kronprins Frederik efter at have gennemgået søofficersuddannelsen - dels på Kadetskolen i Gernerisgade, dels til søs i øvelsesskibet - udnævnt til sekondløjtnant i flåden og fik tildelt nummer 1455 i den gamle søofficersrulle.

Efter udnævnelsen til søofficer fulgte for Kronprinsen en årrække med praktisk og alsidig tjeneste til søs i flådens skibe, først i torpedobåden SVÆRDFISKEN og i de følgende år vekselvis i torpedobåde og artilleriskibene FEDER SKRAM, OLFERT FISCHER og NIELS JUEL. I sommeren 1927 fik Kronprinsen - nu som søløjtnant af 1.grad - sin første chefskommando i torpedobåden SØHUNDEN. Senere udkommandoer omfattede bl.a. tjeneste som næstkommanderende i inspektionsskibene DIANA og BESKYTTEREN og som chef for torpedobåden HVALROSSEN.

Vekslende med tjenesten til søs gennemgik Kronprinsen forskellige kurser, som udbyggede hans kendskab til Søværnet og dets personel.

Med årene kom andre pligter til og den egentlige søtjeneste måtte efterhånden ophøre, men Kronprinsen forrettede i nogle år periodevis stabstjeneste om bord og i land og bevarede derved snæver kontakt med Søværnets daglige liv.

Kronprinsen blev udnævnt til kaptajnløjtnant i 1929, orlogskaptajn i 1935, kommandørkaptajn i 1937, kommandør i 1939 og kontreadmiral i 1945.

Ved tronbestigelsen den 20. april 1947 kunne Kongen som højst-befalende over Søværnet indtræde i admiralsgraden ikke blot formelt, men på grundlag af en lang og alsidig praktisk tjeneste.

Det er kendt og værdsat viden om, at Kongen siden sine ganske unge år har omfattet søværn og søfart med stor bevågenhed.

At Kongens kærlighed til og interesse for Søværnet er u-svækket mærkes af Søværnets personel med glæde ved mange lejligheder, men stærkest når Kongen aflægger besøg i flådens skibe eller på Søværnets etableringer. Da fornemmer man også Kongens stolthed over at føre admiralsflaget med professionel baggrund.

Søværnet ønsker admiralen hjertelig til lykke i anledning af 50 års jubilæet og glæder sig over, at Kongen har villet markere dette ved en inspektion af Skoledelingen for Kadetter, bestående af minelæggeren MØEN samt bevogtningsfartøjerne DAPHNE og DRYADEN.

Under inspektionen, der finder sted i Københavns Havn og i Sundet, vil admiralsflaget veje i minelæggeren MØEN. (MST)

Formål for næste pædagogiske kursus

Efter forhandling med berørte myndigheder m.fl. har Forsvarskommandoen fastsat følgende formål for det kommende pædagogiske kursus for officerer på Forsvarsakademiet:

"At give eleverne sådanne kundskaber og færdigheder vedrørende ledelsesmæssige og især uddannelsesmæssige forhold og problemer, at de - primært i højere stabe og skolestabe - kan varetage ledende og sagsbehandlende tjeneste på områder, der kræver pædagogiske forudsætninger".

Kursusperioden bliver 29. november 1971-24. juni 1972, hvilket betyder en forlængelse på 1 måned i forhold til det forrige, og første kursus i sin art.

Søværnet har fået tildelt 4 pladser, som vil blive besat med 3 orlogskaptajner af A-linien og 1 kaptajnløjtnant af B-linien.

(MST)

Årets torpedoskydnings - konkurrence

Torpedobådseskadren har holdt sin årlige torpedoskydningskonkurrence i farvandet mellem Hesselø og Sjællands Odde.

Torpedobådene er opdelt i to grupper - nemlig gruppe I bestående af FLYVEFISKEN-klassen og gruppe II bestående af FALKEN-klassen og SØLØVEN-klassen. Som målskib havde man i år korvetten DIANA, der blev udsat for 30 angreb med i alt 60 torpedoer. Herudover assisterede en af Søværnets Flyvetjenestes Allouette helikoptere med sporing af torpedoerne.

Vinder af gruppe I blev torpedobåden SVÆRDFISKEN med 2 træffere og 390 point, medens torpedobåden SØLØVEN blev vinder af gruppe II med 3 træffere og 399 point. Således opnåede man det ret sjældne, at begge grupper havde en vinder af de udsatte pengepræmier, idet disse kun udbetales til vindere med mindst 2 træffere og 250 point. Udover de nævnte pengepræmier modtager vindende skib et sølvskjold str. 1 og chefen for vindende skib et sølvskjold str.2. Derudover modtager chefen for torpedobåden SØLØVEN det af Philips som vandrepokal udsatte sølvkaffestel.

Overrækkelsen af præmierne vil i overensstemmelse med traditionen blive foretaget af Chefen for Søværnets operative Kommando ved en parade i forbindelse med Torpedobådseskadrens næste besøg i Århus.

(TBE)

Kirurgisk behandling over radioen

Et medlem af slædepatruljen SIRIUS er blevet lægebehandlet pr.radio, efter at have fået klemt højre langfinger alvorligt under påsprosning af en anhænger. Der fremkom et 2 cm langt, dybt sår og neglen var løs. Hans kammerater rensede såret og lagde en steril forbinding, hvorefter de bad om nærmere behandlingsmetode.

Overlæge L.Vanggård sendte udførlige instrukser for den rette behandling af et sådant tilfælde. Efter instrukserne fjernede man fingerne neglen og syede såret sammen. Derefter sendtes en beskrivelse af behandlingen og tilstand tilbage.

I de følgende dage fulgte overlægen nøje patienten gennem rapporter og gav direktiver for fortsat behandling. Alt forløb programæssigt. Det var med stor tilfredshed, at overlæge Vanggård kunne slutte den sidste instruks til det høje nord med ordene:

God bedring!

(MST)

Ingen strejke-trussel på Holmen

Dagbladet Politiken bragte den 17. og 18. august to artikler - den første under overskriften "45 marinere strejketruer". Det hed bl.a. i artiklen, at 45 værnepligtige på Marinekaserne København overvejer at gennemføre en kollektiv strejke for at forbedre deres arbejdsforhold. De hævder, at arbejdstiden i visse uger er helt oppe på 82 timer. Det er for meget, siger de.

Chefen for Flådestation København, kommandør H.L.Prause, har foretaget en undersøgelse af sagen. Han siger, at der ikke har foreligget nogen strejketrussel, og at udvidelsen af øvelsesprogrammet blev forelagt talsmændene på møde den 22 juni og senere også forelagt de værnepligtige på CH-timer. Der blev her redegjort for muligheden for, at indbringe sagen for kontaktudvalget, ligesom der blev nævnt, at sagen kunne videresendes til Forsvarsministeriet. Ingen reaktioner herpå fremkom før ovennævnte artikel.

Den pågældende journalist, der i øvrigt ikke er militærmedarbejder, har senere overfor flådestationen udtalt, at han følte sig presset til at antage artiklerne, idet to værnepligtige fra Flådestation København opsøgte ham og udtalte, at det var deres eneste mulighed for klage. Journalisten tilføjede i øvrigt, at han ikke var ansvarlig for de pågældende overskrifter, som må siges at være direkte vildledende sammenholdt med selve artiklens indhold.

Chefen for flådestationen peger især på det uheldige i, at de to værnepligtige har omgået alle samarbejdsordninger ved at gå direkte til avisen med deres klage, idet der på intet tidspunkt har været lagt dem hindringer i vejen for at indbringe sagen for henholdsvis Chefen for Marinekaserne København og Chefen for Flådestation København. På senere kontaktudvalgsmøder har talsmændene fra Marinekaserne København taget afstand fra de to værnepligtiges fremgangsmåde.

(FLS KBH)

Forskning i østgrønlandsk farvand

Den amerikanske flådes isbryder SOUTHWIND har i nogen tid arbejdet i farvandet ud for den grønlandske østkyst.

Det er et led i et omfattende arktisk forskningsprogram i isfyldte havområder. Isbryderens hovedopgave har været at eskortere havforskningsskibe og støtte disses sejlads. Forskningsarbejdet slutter omkring 1.oktober, hvorefter SOUTHWIND vender tilbage til sin hjemhavn Baltimore.

SOUTHWIND, der under arbejdet har sluppet af med et flådebesøg i Oslo, har en interessant fortid. Skibet blev bygget i 1944 til US Coast Guard, men blev året efter udlånt til Sovjet, hvor det fik russisk navn. I 1950 blev det tilbageleveret under navnet USS ATKA. Først i 1966 fik isbryderen sit gamle navn igen.

Et søsterskib - WESTWIND - aflægger besøg i København fra 20. til 24.september. Chefen er kommandør H.G.Kosky. Der er et par hundrede mand om bord. (MST)

Skoledelingen i Flensborg

Samtlige enheder fra Skoledelingen for Kadetter aflagde fra den 3. til 6.september et vellykket besøg i Flensborg. Besøget var en genvisit, da tyske kadetter aflagde Søværnets Officersskole et besøg tidligere på året.

Minelæggeren MØEN, bevogtningsfartøjerne DAPHNE og DRYADEN og kutterne SVANEN og THYRA ankom fredag den 3.til flådebasen i Mørvik, og under det tre dage lange ophold var der en række arrangementer for befalingsmænd og menige. De danske kadetter og officerer blev vist rundt på den tyske marineskole, og lørdag blev officerer, kadetter og øvrige besætningsmedlemmer modtaget på Flensborg rådhus af byretspræsident Arthur Thomsen. Samme dag holdt chefen for skoledelingen cocktailselskab i minelæggeren MØEN og om aftenen var sergentgruppen inviteret til "Bierstube" i messen på flådestationen.

Der var arrangeret bustur og rundvisning i Flensborg for befalingsmænd og menige lørdag og søndag. Busturen gik til Dannevirke og Gottorp Slot.

Chefen for flådebasen i Mørvik gav søndag som afslutning på besøget et cocktailselskab for officerer og kadetter, hvorefter skoledelingen afgik mandag formiddag til øvelser i danske farvande.

(SDK 71)

Vellykket fregatbesøg i Skotland

I forbindelse med øvelsen BRIGHT COAT ankom fregatterne PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE til Loch Eriboll, en fjord i det nord-skotske højland. Fjorden blev anvendt til fast ankerplads, og der blev givet spadsertilladelse efter arbejdstid, således at besætningen fik lejlighed til at se højlandet på nært hold.

Formålet med opholdet i Loch Eriboll var øvelser med tyske enheder, og herunder at indøve bombardementskydninger ved Cape Wrath. Af samme grund var der også udstationeret 4 spotterhold fra to danske artilleriregimenter, Nørrejylland Artilleriregiment og Sønderjydske Artilleriregiment. Skydningerne forløb udmærket, og der var et godt samarbejde mellem fregatterne og de danske spottere.

Skydningerne varede i 4 dage, og øvelsen blev afsluttet med et uofficielt besøg i Edinburgh, hvortil fregatterne ankom fredag den 20. august. Fregatterne blev godt modtaget, og det var indtrykket, at der fra den danske konsul, den engelske forbindelsesofficer og fra de officielle myndigheder i byen var gjort et stort arbejde for, at besøget skulle blive så vellykket som muligt. Der var mange arrangementer for besætningerne, startende med busture i Edinburgh by og til det skotske højland med frokost undervejs. Derefter bryggeribesøg og besøg og rundvisning på et whiskydestilleri. Endvidere var der fodboldkamp mellem et kombineret hold fra de danske enheder og et hold fra det belgiske inspektionsskib ZINNIA, som ligeledes var på besøg i Edinburgh.

Fra familier i Edinburgh og omegn modtog skibene invitationer til såvel befalingsmænd som menige til lunch eller middag i private skotske hjem. Disse invitationer stammede fra en kreds af familier i Edinburgh, der har eller har haft tilknytning til "The Royal Navy", og som på denne måde er medvirkende til at gøre et udenlandsk flådebesøg til en oplevelse for de pågældende besætninger. Endelig som et af de sidste arrangementer, og vel nok det arrangement der fra fregatterne blev imødeset med størst forventning, havde den danske konsul fremskaffet 250 billetter til det årlige tattoo ved Edinburgh Castle; tattooet afholdtes i forbindelse med Edinburgh Festival, og var en stor oplevelse for besætningerne.

Fra dansk side havde Chefen for Fregateskadren, kommandør N.F. Lange udsendt indbydelser til 200 gæster til cocktailselskab

på de to fregatter og Chefen for Fregateskadren holdt frokost om bord på fregatten PEDER SKRAM for 14 gæster, hvor bl.a. Rear Admiral G.H.Evans, CB og Captain J.H.Murry, Chief of Staff to Flag Officer, Scotland and Northern Ireland deltog.

Besøget afsluttedes tirsdag den 24.august og fregatterne afsejlede fra Leith med tilfredse besætninger og mindet om et yderst vellykket besøg i Skotland. Fregatterne blev i skotske farvande endnu to dage for øvelser med engelske fly og med STANAVFORLANT.(PESK)

Fordeling af indkaldelseshold Juli 1971

Af de 697 værnepligtige, der 22. og 23. juli mødte til tjeneste på Søværnets Eksercerskole, er der til befalingsmandsuddannelse udtaget 49 sergentelever (16 navigatør, 13 maskin og 20 artilleri) og 104 korporalselever. De øvrige værnepligtige skal den 8. oktober erstatte værnepligtige som hjemsendes fra skibe og landtjenestesteder, idet dog værnepligtige, der udtages til tjeneste i Grønland og på Færøerne, påregner at oprejse i disse dage.

Sergenteleverne er tilkommanderet Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole den 9.september og korporalseleverne tilkommanderes Søværnets Konstabelskole den 8.oktober. (MST)

Indland kort

Korvetten DIANA har holdt en vellykket forældredag på Storebælt den 4.september. Der var 80 pårørende om bord, og de fik bl.a. demonstreret dybvandsbombning, hedgehogs, skydning med kanon og redningsøvelser.

Stabschefen ved Chefen for Søværnet, kommandør E.V.Jørgensen, aflagde 7.september besøg i minelæggeren FALSTER. Under besøget, der fandt sted i farvandet nord for Sjælland, afvikledes øvelser, herunder skydning med kanoner, minelægning og sanitetstjeneste.

Chefen for Søværnet har tiltrådt, at der ved Flådestation København oprettes en transporttjeneste under Motorkøretøjstjenesten. Der vil senere blive taget stilling til oprettelsen af en særlig transportsektion i forbindelse med revisionen af flådestationsorganisationen.

Orlogskutteren BARSØ opbragte den 7. september den vesttyske bomtrawler SIGRID, der fiskede 5 sømil inden for fiskerigrænsen ved Rømø. I Esbjerg ret vedtog skipperen en bøde på 1.000 kr, og et konfiskeringsbeløb på 1.470 kr. dækkende fangst og redskaber.

Forsvarsministeriet har tiltrådt Chefen for Søværnets indstilling om at påbegynde omskoling af 35 egnede, yngre officerer af B-linien til navigatører og har endvidere tiltrådt, at fortsætte uddannelsen på Søværnets Officersskole af kadetter af B-linien til navigatører.

Efter ministeriets ønske foretog minelæggeren SJÆLLAND lørdag den 11. september sejlads med den israelske justitsminister med følge. Under sejladsen der foregik fra København til Helsingør var Chefen for Søværnet om bord som vært.

Udland kort

Der er bestilt endnu et minefartøj af samme type som ALVSBORG til den svenske flåde. Det skal erstatte MARIEHOLM som stabsfartøj for chefen for kystflåden, og desuden bruges som moderskib for undervandsbådene. Pris 40 mill. sv.kr., levering 1975.

Det japanske forsvarsbudget vil stige 17 % til 822,6 milliarder yen, ca. 15 milliarder kr. Flåden, der har 37.500 mand og 210 skibe, skal bl.a. have en helikopterkrydser på 4.700 t og to nye undervandsbåde vil bringe tallet af disse enheder op til 10.

Også den engelske flåde holder forældredage. Det skete i de tre sidste augustdage i Portsmouth i 16 skibe og 3 undervandsbåde, i 8 skibe i Plymouth og i en lang række enheder i Chatham. Der var åbent hus og mange demonstrationer for gæsterne.

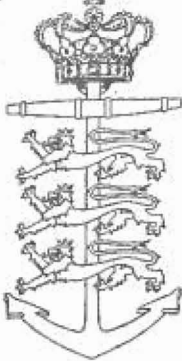
Sovjet har planlagt bygning af fragtskibe, der styres af EDB. 9 mand vil være nok til at sejle et skib i 12.000 t-klassen.

Det er en videreudvikling af forsøgsskibet NOVOMIRGOROD, 13.650 t, der længe har haft automatisk driftskontrol med såvel hovedmotor som hjælpemaskineriet 16 timer i døgnet.

Det norske Forsvarets Idrætsråd er blevet opløst og erstattet med et nyt idrætsråd under Forsvarschefen. Det skal være rådgivende for idræt og fysisk træning og fungere som et samarbejdsorgan for militær og civil idræt.

Den 7. september søsattes den engelske flådes 7. atom-undervandsbåd SWIFTSURE. Det er en forbedret udgave af VALIANT-klassen med hensyntagen til amerikanske erfaringer. Den 10. september søsattes fregatten ARIADNE, 2.900 t, den 26. og sidste af LEANDER-klassen.

Thøstrup

SØVÆRNS-ORIENTERING

Slædepatruljen SIRIUS skal gennemprøve canadisk udstyr

The Second International Symposium on Circumpolar Health blev i år holdt i Oulu i Finland. I konferencen deltog 300 personer fra 13 lande. Fra Danmark deltog overlæge L.Vanggaard (Søværnets Havariskole) og tandlæge E.Prætorius, (Holmens Tandklinik) begge udsendt af Københavns Universitet, og kommandørkaptajn P.Eskildsen og orlogskaptajn M.Guldbrandsen.

Under symposiet var der lejlighed til at drøfte faglige problemer inden for beklædning og udstyr af betydning for slædepatruljen SIRIUS. Af speciel interesse var drøftelserne med chefen for det canadiske forsvars Directorate of Clothing and General Engineering, G.T.Holmes, der er reserveofficer og tekstilingeniør. Han har en stab på 75 medarbejdere, der forestår udvikling af al beklædning og personlig udrustning til hele det canadiske forsvar. En del prøver som beskyttelsesmaske mod kulde, sneplokke af nylon, særlige spænder til enkeltmandsudrustning m.v.

blev foræret Søværnets deltagere til videre forsøg ved slædepatruljen SIRIUS.

Det canadiske forsvar har holdt en del forsøg med vinterbeklædning og bl.a. indført en parka i kunststof, som vejer en trediedel af den uldparka, der bruges i Søværnet. Mr.Holmes lovede at stille forsøgsresultater og prøver til rådighed for Søværnet.

Lederen af Arbejdsforskningsinstituttet i Oslo, dr.Vokac, var meget interesseret i brynje M/58, som anvendes af slædepatruljen SIRIUS. Han har fået overladt et eksemplar af brynjen for i instituttets laboratorium at kunne måle brynjens evne (nakkestykkets ventilationskanal) til også i stærk kulde at kunne virke som ventilation og derved hindre kondens. Resultatet af målingen vil blive tilstillet Søværnet. (MST)

Omlægning af reserveofficersuddannelsen

Chefen for Søværnet har bestemt, at der indtil videre vil blive udtaget menige med styrmands/skibsførereksamen og udvidet maskinmestereksamen af hvert indkaldelseshold. Dette medfører, at Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole nu skal uddanne fire hold reserveofficerer mod tidligere to pr.år.

Undervisningen på skolen vil i størst mulig udstrækning blive gennemført som fællesundervisning for navigator- og maskinlinien. Desuden omlægges den efterfølgende specialuddannelse på Søværnets specialskoler således, at sekondløjtnanter (NA) - der hidtidig er blevet uddannet enten til land- eller søtjeneste nu uddannes til begge dele.

Gennem en sådan ensartet uddannelse af samtlige sekondløjtnanter (NA) er det hensigten at skabe en uddannelsesmæssig baggrund for en mere fleksibel anvendelse. (MST)

Forsøget med ny opmålingsmetode

I Søværnsorientering 18/71 blev der omtalt et forsøg med en ny opmålingsmetode som ministrygeren GULDBORGSUND skulle udføre i løbet af sommeren. Den gik kort og godt ud på, at ministrygeren skulle slæbe 4 flydere med indbyggede ekkolodsvingere efter sig, 2 skåret ud

til hver side, således at man i stedet for den ene lodskudslinie man normalt får med et skib ville få 5. Flyderne skulle gå således, at der ville være 50 m mellem hver af disse linier.

Dette forsøg er afsluttet for i sommer. Efter en del problemer med at få flyderne til at gå rigtigt, og at finde frem til det rigtige kabel, er det lykkedes at få grejet til at køre tilfredsstillende. Kablet man fandt frem til som det bedst egnede havde søpmålingen liggende i længder på 100 m. Det skulle altså splejses sammen. Dette var et minus, idet splejsningen skred, når skibet kom op i fart og lederne blev revet over.

Der er bestilt nyt kabel i USA, men desværre når det ikke at komme inden ministrygeren GULDBORGSUND skal lægge op, men der er ingen tvivl om at grejet vil kunne bruges med farter op til 9 knob, når det rigtige kabel bliver monteret. (GULD)

Supplerende uddannelse for officerer af B-linien

I forbindelse med udarbejdelse af uddannelsesplanen for officerer af B-linien på Søværnets Officersskole bestemte Chefen for Søværnet - i overensstemmelse med 14. Januar Udvalgets betænkning - at der tillige skulle iværksættes en planlægning af supplerende uddannelse af officerer af B-linien.

Denne planlægning, som er blevet forestået af Søværnets Officersskole i snævert samarbejde med Søværnets specialtjenesteinspektører under medvirken af Søværnets Officersorganisation (B-linien), nærmer sig nu sin afslutning.

Den supplerende uddannelse vil omfatte: Omskoling, efteruddannelse af yngre officerer af B-linien, efteruddannelse af ældre officerer af B-linien.

Omskolingen har til formål at bibringe officerer af B-linien supplerende kundskaber med henblik på at opfylde de krav, som er indeholdt i uddannelsesplanen for Søværnets Officersskole, B-linien; altså forskellen mellem denne og daværende Søværnets Specialofficersskoles uddannelsesplan.

Udover en teoretisk uddannelse af indtil 12 måneders varighed påregnes omskolingen at omfatte en praktisk uddannelse på indtil 6 måneder specielt med henblik på vagttjeneste om bord; en tjeneste, der præges af de særlige krav af både navigatorisk og teknisk art som knytter sig til sejlads med flådens skibe.

Som elever vil kunne optages officerer af B-linien fortrinsvis fra og med afgangshold april 1965 fra Søværnets Specialofficersskole/Søværnets Officersskole.

Det undersøges for øjeblikket, hvorvidt uddannelsen for døks- og teknikliniens vedkommende vil kunne henlægges til henholdsvis Københavns Navigationsskole og Københavns/Frederikshavns Maskinmesterskole med henblik på erhvervelse af styrmands- og maskinmestereksamen. Allerede nu er der opnået 2 pladser på Frederikshavns Maskinskole fra 1. november.

Efteruddannelse af yngre officerer af B-linien har til formål at bibringe officerer af B-linien supplerende ledelses- og instruktørmæssige forudsætninger samt de nødvendige ájourførte kundskaber og færdigheder inden for relevante specialer, således at de kan forrette tjeneste som sektionsledere - med undtagelse af driftssektionen - om bord og i tilsvarende uddannelses- og administrationsstillinger i land.

Uddannelsen varer 24 uger og opdeles i 2 faser, nemlig 8 ugers fællesuddannelse og indtil 16 ugers specialuddannelse.

I forbindelse med fællesuddannelsen forudsættes det, at eleverne som selvstudium har gennemgået Forsvarets Brevskoles kursus nr. 18 "Retspleje" med tilfredsstillende resultat senest 6 uger efter uddannelsens start.

Specialuddannelsen vil ikke kunne påregnes i umiddelbar fortsættelse af fællesuddannelsen, men vil i vid udstrækning blive gennemført i form af kortere kursus med relation til de i Søværnets Kursusoversigt instituerede kursus, alt afhængig af den enkelte deltagers tidligere tjeneste og uddannelse.

Det vil fortrinsvis være officerer af B-linien af løjtnantsgrad - afgået fra Søværnets Specialofficersskole før april 1965 - der her vil komme i betragtning som elever.

Efteruddannelse af ældre officerer af B-linien har til formål at bibringe officererne supplerende kundskaber med henblik på tjeneste inden for administrative og forvaltningsmæssige stillinger i stabe, ved myndigheder og større tjenestesteder, herunder skoler.

Uddannelsen består af et 8 ugers kursus, der er identisk med førnævnte fællesuddannelse for officerer af B-linien.

Elever påregnes fortrinsvis at blive officerer af B-linien af graderne kaptajnløjtnant og premierløjtnant.

Falles for den således skitserede supplerende uddannelse er, at deltagelse vil ske efter ansøgning og efter Chefen for Søværnets bestemmelse.

I betragtning af den stramme personelsituation i Søværnet er det påkrævet at afvikle uddannelsen over en række kursusperioder. Det kan desuden forventes, at der til deltagelse i efteruddannelse kun i ganske særlige tilfælde vil være muligt at tilvejebringe afløsningspersonel.

Så vidt det for nærværende kan skønnes vil det være muligt at gennemføre efteruddannelse for ældre og yngre officerer af B-linien foreløbig i to omgange i begyndelsen af 1972 på Søværnets Officersskole.

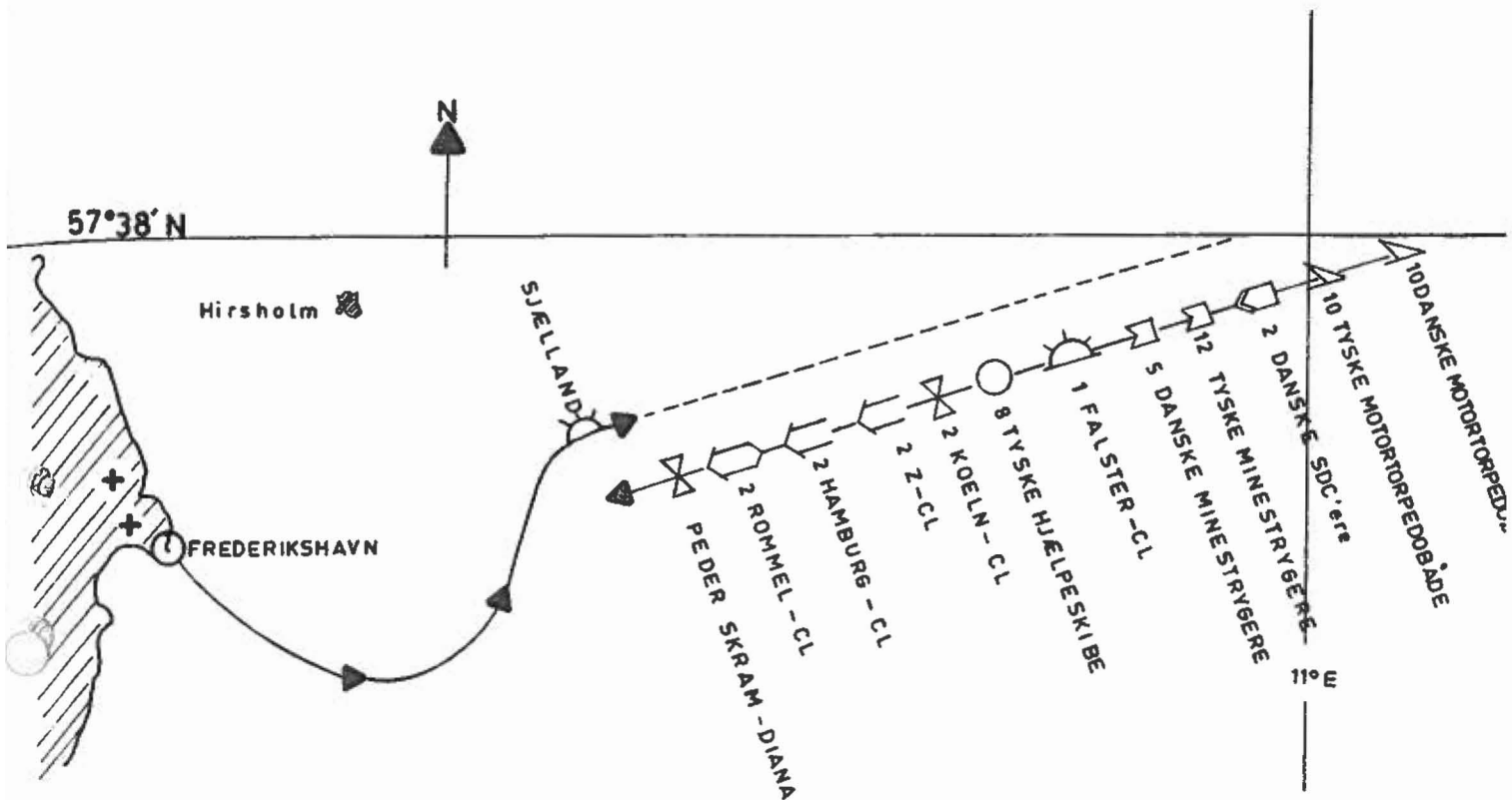
Hvornår omskoling kan starte i 1972 afhænger bl.a. af mulighederne for assistance fra førømtalte civile skoler samt af Søværnets Officersskoles uddannelseskapacitet. (MST)

Nedrivning af bygninger i Lynæs

Forsvarets Bygningstjeneste har sammen med Kommandantskabet på Marinestation Lynæs foretaget en gennemgang af marinestationens bygninger. Det blev herunder konstateret, at en række bygninger, som ikke benyttes, er i en sådan stand, at istandsættelse ikke vil være økonomisk forsvarlig.

Bygningstjenesten har derfor anmodet om tilslutning til, at en værkstedsbarak, brandsels- og materialeskur, projektørskur, terrænbordsskur og et skur, der støder op til gymnastiksalen samt en udkigshytte nedrives.

Forsvarskommandoen har forelagt sagen for Chefen for Søværnet, der er indforstået med nedrivningen. Det vil ikke medføre erstatningsbyggeri. (MST)

Flådeparade for COMNAVBALTAP

I anledning af den tyske viceadmiral A.Obermaiers afgang som COMNAVBALTAP blev der efter aftale mellem "Flag Officer Germany", viceadmiral Zimmermann, COMAIRBALTAP, generalmajor Zigler, og "Flag Officer Denmark", kontreadmiral Brinck-Lund, bestemt at afholde STEAM PAST og FLY PAST med deltagelse af danske og tyske sø- og flystyrker. Paraden fandt sted den 24.september i forbindelse med NATO-øvelsen EQUAL EFFORT i farvandet ud for Frederikshavn.

Da kontreadmiral Linde i 1968 afgik som COMNAVBALTAP, blev en lignende STEAM PAST planlagt og afviklet af "Flag Officer Germany", hvorfor "Flag Officer Denmark" denne gang var ansvarlig for operationen, som blev gennemført som vist på ovenstående skitse. Cheferne opholdt sig om bord i minelæggeren SJÆLLAND, hvorfra honnøren blev modtaget. Minelæggeren SJÆLLAND sejlede fra den på skitsen viste position på østlig kurs, medens deltagende skibe passerede tæt forbi på vestlig kurs under aflæggelse af honnør. Fly fra det danske og tyske flyvevåben samt fra den tyske marines flyvevåben i formation overfløj minelæggeren SJÆLLAND.

Efter STEAM PAST og FLY PAST gik nogle af de deltagende

skibe ind til Frederikshavn, for der at deltage i øvelseskritik efter øvelse EQUAL EFFORT.

Repræsentanter fra dansk og tysk presse overværede begivenheden om bord i minelæggeren SJELLAND. (SOK)

Tak til nye orlogsgaster

For nylig blev 800 menige orlogsgaster af juli-1971-indkaldelsen præsenteret for Chefen for Søværnet under dennes besøg på Søværnets Eksercerskole i Auderød.

Ved denne lejlighed udtalte viceadmiralen i en tale henvendt til mandskabet:

"Grunduddannelsen er nu ved at være forbi for Deres vedkommende. Hvad der her er gennemført er en indledende fællesuddannelse. De vil herefter gennemgå en forskole - også her i Auderød - hvor De vil blive oplært i færdigheder, som De skal kunne, når De bliver fordelt til Deres fremtidige tjenestesteder, og som skal give Dem en yderligere ballast til videre uddannelse.

Deres fremtidige tjenestesteder vil være dels til søs og dels på land. De vil komme under andre omgivelser end her; De vil få nye foresatte, og De vil træffe nye kammerater - altså et nyt milieu.

Mange af Dem vil komme til nye, moderne tjenestesteder, medens andre vil finde mere primitive forhold. Det skyldes naturligvis, at vi ikke kan have al ting fuldt moderne til enhver tid.

Der vil stadig ske modernisering - både af kaserner og i skibene. Takten afhænger imidlertid af de bevillinger, der gives. Thi det er regering og folketing, der bestemmer de kår, vi skal tjene under, og som De alle ved, skal der spares på Statens udgifter, hvorfor moderniseringer må ske gradvis.

I Søværnet foregår der i disse år store reorganiseringer, der skulle medføre tilpasning til nye vilkår og en passende rationalisering med henblik på at få størst muligt udbytte af de midler, der stilles til rådighed. Dette kan medføre, at den daglige tjeneste visse steder for tiden kan have et provisorisk præg.

De vil imidlertid møde et Søværn, der har sin rolle i Danmarks Forsvar som et vigtigt led i helheden til støtte for dansk sikkerhedspolitik.

Hovedopgaven er jo først og fremmest at medvirke til at afværgе en væbnet konflikt ved gennem beredskab og styrke at overbevise en eventuel angriber om, at det ikke betaler sig at angribe.

Denne opgave er løst gennem en lang årrække. Mange steder i verden er der imidlertid uro, og følgerne heraf kan måske brede sig. Derfor er det nødvendigt stadig at være på vagt.

I Europa udfoldes der i dag bestræbelser på at fremkalde en afspænding. Men et sikkert resultat har efter alt at dømme lange udsigter. Det må derfor ikke glemmes, at der i Østeuropa står meget store og moderne militære styrker, både på land i form af panserdivisioner, på et stort antal flyvepladser i form af moderne kampfly af forskellige typer samt endelig på søen, hvor de senere år har vist en betydelig og bemærkelsesværdig opbygning af Sovjetunionens maritime styrker. Der haves selvsagt ikke noget kendskab til hensigterne med alle disse styrker, men muligheder for deres anvendelse kan beregnes, og dette understreger yderligere nødvendigheden af årvågenhed og beredskab.

Synes man, at vore styrker er små, må man huske, at dansk sikkerhedspolitik støtter sig til FN og på NATO-fællesskabet, samt sigter til internationalt samarbejde i det hele taget - og dermed får forsvaret en helt anden betydning og langt mere kraftfuld baggrund, end hvis man blot betragter dets styrker isoleret.

Mange af Dem vil sikkert få lejlighed til at deltage i NATO-øvelser og vil da kunne blive vidne til et internationalt samarbejde af stor effekt, som kan virke inspirerende langt ud over de militære rammer.

Lad mig også minde om, at Søværnet foruden beredskabet løser en række samfundsvigtige opgaver, som nogle af Dem vil komme til at deltage i. Det drejer sig om søredningstjenesten, hvorved mange menneskeliv er bjærget. Det drejer sig om søopmåling, såvel i grønlandske farvande som herhjemme, hvorved vi bidrager til sikring af handelsskibenes sejlads - og endelig varetager vi inspektions- og stationstjenesten ved Grønland og Færøerne samt i Nordsøen. Vi bruger således en væsentlig del af vort kommandoapparat og af vort materiel til disse samfundsopgaver i fred.

Uanset hvor De nu kommer hen, og uanset hvilke kår der findes, er det i enhver henseende vigtigt, at der hersker et godt kammeratskab på tjenestestedet og et godt forhold mellem alle grupper.

Jeg minder om, at det kræver hensynsfuld optræden - bl.a. overholdelse af tjenestebestemmelserne - hvis alle skal have det godt og være tilfredse.

Hensynsfuld og også korrekt optræden skulle alle kunne udvise, og jeg henstiller, at også De vil vise dette, hvor De kommer - og dermed bidrage til trivslen.

Et af midlerne til løsning af Søværnets opgaver er loven om samarbejdsregler, der også er blevet introduceret her på skolen.

Loven tilsigter bl.a. at fremme effektiviteten, men jeg vil understrege, at formålet kun kan nås, dersom alt personel - også De - går ind for dens ide.

De vil alle komme til at virke som medlemmer af en valggruppe, hvor De gennem Deres talsmand dels kan fremlægge problemer for chefen og dels modtage oplysninger fra ham. Det er derfor væsentligt, at der er et godt samarbejde inden for valggruppen og imellem de enkelte valggrupper.

Et nyt tjenestestedsblad har her på skolen set dagens lys for nylig. Det er et prisværdigt initiativ, som hilses velkommen, og jeg håber, at "Klyset" kan stimulere samarbejdet gennem lædig information.

Fra chefen har jeg hørt, at Deres forhold under gennemgang af grundskolen har været tilfredsstillende både med hensyn til optræden og interesse for uddannelsen, og jeg har forstået, at mange af Dem har bidraget med positive forslag til forbedring af uddannelsen. Dette vil jeg ved denne lejlighed gerne udtale min påskønnelse over, og jeg tilføjer mine bedste ønsker om alt godt for hver enkelt under fortsat tjeneste i Søværnet, sagde Chefen for Søværnet.(MST)

Indland kort

Grenåkutteren ERLIS fik 20 sømil øst for Grenå en engelsk bundmine på 775 kg ind med snurrevoddet. De turde ikke bakse den over bord, men tog den med til Grenå, hvor mineuskadeliggørelsesholdet fra Minedepot Dråby bortsprængte den.

Pastor Ronald Pedersen, der i de sidste 4 år har været orlogspræst på Flådestation Grønnedal, er fra 1.november ansat som sømandspræst i New York.

Også i ferskvand driver Søværnet redningstjeneste. En motorbåd fra Søværnets Eksercerskole, der var på øvelse på Arressø, har reddet en læge fra en køntret robåd. Lægen var kun i vandet i kort tid, før han blev reddet.

Kabelskibet PETER FABER blev den 11. september afvist af to østtyske minestrygere af KONDOR-klassen 30 sømil ud for Dueodde. Østtyskerne affyrede signalpistoler, smed eksplosiver i vandet og afdækkede en kanon, hvorfor kabelskibet valgte at gå tilbage til dansk territorium.

Forsvarets Gymnastik- og Idrætsinspektør er fra 1. september underlagt Forsvarskommandoen. Der udarbejdes nu bestemmelser for tjenesten.

Den fratrædende polske forsvarsattaché, oberstløjtnant Bogdam Dmoch og hans afløser, kommandør E.L.Laczny, har aflagt besøg hos stabschefen ved Chefen for Søværnet. Desuden har den italienske forsvarsattaché, kontreadmiral Giorgio Zajetti, aflagt afskedsvisit.

Udland kort

Sidst i oktober sejler den hidtil største sovjetiske ekspedition på 420 mand fra Leningrad til Antarktis. Der deltager 4 skibe med polarskibet OB som det største, og der medføres flere lette fly samt for første gang to store MI-8 helikoptere.

En sovjetisk styrke omfattende en missil-krydser, to destroyere og en atom-undervandsbåd er ankommet til farvandet udfor Alaska 40 sømil nordøst for Kodiak Island. Det vides ikke, hvad styrkens opgave er, men den overvåges af fly og skibe fra Canada og USA.

USA og Sovjet indleder 12. oktober forhandlinger for at undgå kollisioner og episoder, herunder overflyvning af de respektive flådestyrker. I de seneste år har der været over 100 episoder, hvor de to landes orlogsskibe har været indblandet. Det er første gang de to landes flådeledelser mødes i den anledning.

Den polske Weichsel-flotille, der er baseret i Danzig og Modlin, er blevet udvidet med flere sovjetiske fartøjer. Flotillen består nu af ca. 30 fartøjer, bl.a. 24 panserkanonbåde og en flodisbryder.

Den norske marine har modtaget det første af to fartøjer, der skal gøre tjeneste bl.a. som dykker- og frømandsbåd ved Haakonvern i Bergen. Båden - SKV 11 SARPEN - koster fuldt udstyret 3 mill. kr.

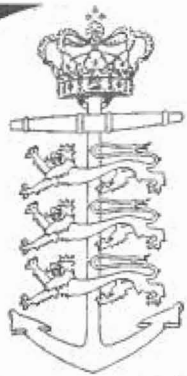
Den sovjetiske SAM-KOTLIN jager har luftværnsmissilinstallation med tilhørende radarsystemer, der dominerer overbygningen på agterskibet. Desuden morterer for forudkastede antiubåds våben på hver side af 45 mm luftværnsaffutagen, en lidt ændret brokonstruktion samt to store antenner fra varslingsradaren på formasten.

19 enheder med 1200 mand fra den norske marine har holdt den nationale øvelse "Flåtex". Første uge indøvedes skibenes våben, anden uge baserede sig i stor udstrækning på flådens opgaver i krig.

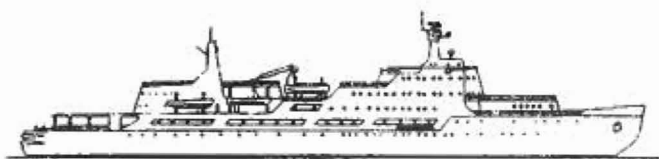
E B

E.V. Jørgensen

SØVÆRNS- ORIENTERING

ARKTIKA

LENIN

Sovjet bygger ny atom-isbryder

På en pressekonference i Geneve oplyste formanden for den sovjetiske atomenergi-kommission, akademimedlem Andronik Petrosjants, som har ledet den sovjetiske delegation til den netop afsluttede internationale konference om atomenergiens udnyttelse til fredelige formål, at man i Sovjetunionen er i fuld gang med bygningen af en ny atom-isbryder, ARKTIKA. Sovjetiske specialister har konstrueret et nyt, dampproducerende atom-anlæg, som er beregnet særligt til anvendelse i det nye skib.

Petrosjants blev spurgt om, hvordan det går med verdens første atomdrevne overfladeskib, isbryderen LENIN. Han svarede, at LENIN har leveret beviset for atomanlæggenes fulde anvendelighed som drivkraft i skibe. LENIN kan forcere fastis på op til tre meters tykkelse og bane vej for skibskonvojer i arktiske farvande. Gennem mange års praktisk tjeneste i polarhavet har isbryderen vist sig fuldt pålidelig under de barske forhold med svær sø, hårde sammenstød med ismasserne og hyppigt skiftende belastninger af maskineriet.

Efter mange års drift er reaktorsystemet udskiftet med et enklere og mere effektivt, og LENIN assisterer nu skibsfarten og vil fortsætte dette års besejlingsperiode længe efter, at andre isbrydere har sluttet for i år, sagde den sovjetiske videnskabsmand.

Kølen til LENIN blev lagt i 1956. Skibet blev søsat den 5. december 1957, og færdigbygget på Ordzhonikidze-værftet i Leningrad den 15. september 1959. LENINs data: 16.000 tons standard displacement, længde 175 m, dybdegående 10 m. 3 atomreaktorer og 4 dampturbiner, 3 drivskruer, 44.000 AHK 18 knob, 230 mands besætning. Ingen bevæbning. Plads til 2 helikoptere.

Skitserne viser til venstre ARKTIKA der ventes søsat næste år, og til højre LENIN.

(APN)

Søværnet standser bil-forurening

Statens Biltilsyn udsendte i januar bestemmelser, der angiver de maximale luftforureningsgrænser for motorkøretøjer. Bestemmelserne gælder for køretøjer, der første gang indregistreres efter 1. januar i år. I den anledning har Søværnets Motorkøretøjstjeneste ved det færdselsmæssige syn af Søværnets biler i foråret foretaget kontrol af udstødningsgassen på samtlige vogne.

Denne kontrol viste, at mange køretøjer luftforurener mere end de fastsatte maximalgrænser. Det procentvise antal køretøjer, der var over grænsen var for benzindrevne køretøjer: VW (alle typer) 17, Volvo 38, Ford Zephyr 31, Jeep-Land Rover 22, GMC-Diamond m.fl. 41 og busser 58 procent. For dieseldrevne køretøjer var procenten: Mercedes-MAN-Magirus 28 og Bedford 14 procent.

De benzindrevne biler kunne samtidig med, at prøven blev taget, justeres ned til det lovlige (karborator-justering), hvorimod de dieseldrevne vogne i de fleste tilfælde kun kan bringes ned på det lovlige niveau ved udskiftning af komponenter (brændstofpumpen eller dyser).

(MKT)

Første offentlige demonstrationsskydning

Antagelig for første gang i kystdefensionens historie har et dansk kystfort afholdt offentlig demonstrationsskydning. Det er den langelandske befolkning, der har haft lejlighed til at få demonstreret den artilleristiske effekt af det fort, der for 18 år siden blev indviet på deres ø.

En af fortets i øvrigt normale øvelsesskydninger var henlagt til om eftermiddagen lørdag den 11. september, og skudretningen var lagt nordover så tæt langs kysten, som sikkerhedsbestemmelserne tillader. Målet befandt sig knap 12 km fra fortet, og på kysten ud for målet var indrettet parkeringsplads og tilskuerplads. Fra tilskuerpladsen var afstanden til mål og nedslag kun ca. $1\frac{1}{2}$ km, så publikum kunne tydeligt følge begivenhederne også uden brug af kikert. Den lokale presse havde vist arrangementet stor interesse og givet en omfattende forhåndsomtale, så mellem 300 og 350 tilskuere mødte op.

Over et højttaleranlæg gav Chefen for Langelandsfort først en kort orientering både om fortet og om den forestående skydning. Herunder fik publikum udpeget såvel målet som orlogskutteren THURØ, der var markeringsfartøj, og bevogtningsfartøjet NAJADEN, der var afviserfartøj. Fra tilskuerpladsen var etableret direkte telefonforbindelse til fortet med medhør over højttaleranlægget, så publikum kunne derpå følge ordren til fortet om at engagere målet og de efterfølgende ordrer, meldinger og skudafgange fra fortet. Inden for de følgende minutter blev i alt affyret 20 skud. Fra starten var der træfning i siden, og over højttalerne kunne man følge, hvordan længden gradvis blev rettet ind. Dette medførte, at de sidste 11 skud gav dækning med nedslag, der alle lå mellem plus og minus 60 m.

Udover de hundreder af tilskuere fik adskillige tusinde kendskab til skydningen og dens forløb gennem den lokale presses fyldige og i enhver henseende rosende referater af arrangementet.

(LFT)

Færre fortrolige sager

På et forsvarsmøde i Sverige bebudede kommandør Lennart Ahrén, Forsvarsstabens, at man i løbet af kort tid vil indføre lempelser, der medfører at mange hidtil klassificerede sager nedklassificeres.

Oplysningen var et svar på den moderate rigsdagsmand Anders Björck udtalelse om, at det var meget svært at gennemføre offentlige debatter om forsvaret, når det f.eks. ikke engang er muligt at nævne antallet af brigader og fordelingen af disse.

Den svenske forsvarsminister, Sven Andersson, erklærede sig enig med kommandør Björck i, at visse oplysninger om forsvaret kan slippes fri - bl.a. for at vise, hvor stærke vi er, sagde han. Ministeren mente dog, at afgørelsen om nedklassificeringer bør ske i enighed mellem han og Forsvarsstabens.

Herhjemme siger Chefen for Søværnet, at der allerede tages større hensyn til afvejning af sagers klassificering end tidligere. Det har længe været Søværnets indstilling, at hensynet til orientering af både personellet og offentligheden har så stor vægt, at man alene af den grund må være på vagt overfor overklassificering.

Der kan imidlertid ikke gives generelle regler. I mange sager må der således skønnes om frigivelse eller mørklægning er vigtigst. I betragtning af, at orientering af personel og offentlighed er vigtigere end nogensinde før, bør det - alt efter sagernes art - overvejes at lade et uklassificeret resumé udsende, når sagen som helhed ikke kan frigives til orientering. Der er utvivlsomt stadig en tilbøjelighed til at overklassificere, og det kan en sådan nyvurdering modvirke.

(MST)

Udvalg skal se på forflytninger

På foranledning af Forsvarsministeriet er der ved de tre værn nedsat et udvalg til undersøgelse af forholdene omkring forflytninger i værnene.

Udvalget har fået til opgave at fremkomme med forslag til foranstaltninger, der på hensigtsmæssig vis vil kunne neddæmpe forflyttelses-hyppigheden og afbøde de ulemper, der påføres personellet

ved forflyttelser. Udvalgets arbejde skal være afsluttet inden udgangen af marts næste år.

For Søværnets vedkommende holdtes et konstituerende møde med de berørte civile og militære personelorganisationer den 10. september, hvor Marinestabens kommissorium blev godkendt. Udvalget blev sammensat af civile og militære repræsentanter på samme måde som forretningsudvalget i Søværnets Samvirkeudvalg. Formanden er stabschefen ved Chefen for Søværnet, kommandør E.V.Jørgensen.

Næste møde holdes den 5.oktober. (MST)

Skal Nordisk Kadetstævne ændres ?

Efter det Nordiske Kadetstævne i Randers har Søværnets Officersskole gjort opmærksom på, at en ikke ringe part af deltagerne i stævnet fra Sverige, Norge og Danmark ikke er ankommet med skibene, men med diverse andre transportmidler. Det har i nogen grad ændret stavnets karakter. For de danske deltageres vedkommende, skyldes forholdet omlægningen af den praktiske uddannelse i kadetternes studietid, hvorfor problemet må antages at vokse i de kommende år, medmindre stævnet lægges på et andet tidspunkt. Spørgsmålet er blevet nævnt overfor de tre andre landes skolechefer, men synes ikke umiddelbart at kunne løses, da bl.a. finsk deltagelse tilsyneladende er betinget af en placering efter 1.august. Fra norsk side oplyses, at næste års stævne med norsk værtskab kan påregnes holdt i Kristiansand i begyndelsen af august. Chefen for Søværnet mener, at en ændring af kadetstævnet bør overvejes. Det kunne f.eks. tænkes afholdt på skolerne skiftevis i København, Stockholm, Bergen og Åbo med deltagelse af udpegede elever. En anden mulighed er, at kun kadetter udkommanderet med kadetskibene deltager, og at man i lighed med tidligere praksis på tur valgte en ny by til stævnet. Også nye typekonkurrencer kunne tænkes, f.eks. sejlads med gummibåde, sejlsport og manøvrering i andet lands skoleskib. (MS)

Forbedring af værnepligtiges rejseordninger

Der er gennemført forbedringer af rejseordninger for værnepligtigt personel på visse af Søværnets tjenestesteder.

Færøerne: For det frirejseberettiget værnepligtige personel, der gør tjeneste på Færøerne, er den hidtil gældende ordning med et tilskud svarende til halvdelen af billetudgiften mod dokumentation til en rejse med skib og/eller fly til Danmark, nu udvidet, således at tilskuddet kan andrage kr.100,00 pr.måned for den tid, den pågældende påregnes at skulle forrette frirejseberettiget tjeneste på Færøerne.

Anholt: På foranledning af talsmændene ved Marinestation Anholt har Forsvarsministeriet indført en tilskudsordning i forbindelse med tilbagerisjen til tjenestestedet efter weekend orlov, således at værnepligtige kan få udbetalt et tilskud på kr.20,00 til overnatning i Grenå mod behørig dokumentation. (MST).

Sammenhold gennem 35 år

Lige som gamle værnepligtige samles i de lokale marineforeninger landet over efter hjemsendelse for at mindes tiden i Søværnet og vedligeholde kammeratskabet fra tiden i trøjen, er der i de senere år dukket en række nye "marineforeninger" op blandt Søværnets faste personel. Formålet med foreningerne har som regel fra starten været afholdelse af et fælles jubilæum for 25-året for mødet i Søværnet.

Den ældste forening, "Elevforeningen af 1937", har netop i disse dage lagt op til afholdelse af 35-årsdagen for mødet i Søværnet i 1937.

Af de 108 elever, der mødte til tjeneste i 1937, er 22 endnu tjenstgørende i Søværnet som officerer af B-linien eller ansat i civile stillinger. Foreningen tæller ligeledes et lignende antal civile medlemmer, d.v.s. elever af årgang 1937, som har forladt Søværnet og som nu er spredt over hele landet i vidt forskellige erhverv, men som trofast møder op ved alle forsamlinger. Årsagen til det enestående sammenhold må bl.a. søges i det kammeratskab, der blev sluttet denne årgang imellem ved deltagelsen i modstandsbevægelsen i perioden 29.august 1943 til 5.maj 1945.

Foreningen tæller også en række æresmedlemmer. Det er skolens tidligere skoleforstander, kompagnifører og delingsførere, der alle følger foreningens virke med stor interesse. Skoleforstanderen var daværende kaptajnløjtnant, nuværende kommandørkaptajn Niels Brammer. Formand for "Elevforeningen af 1937" er orlogskaptajn af

Svært at få kuglepenne, sagde admiralen

I en tid, hvor det allerede er vanskeligt at få bevilget kuglepen -patroner, vil millionerne til gennemførelse af nye undervisnings-planer beklageligvis lade vente på sig! Sådant sagde chefen for den vesttyske marineskole i Mørvig, flotilleadmiral Reinhard Ostertag, i sin afskedstale. Han pensioneres fra 30. september og efterfølges af sin mangeårige stedfortræder, kommandør Karl Peter.

15 års forbundsværn var nødvendig for at bryde med traditionen på marineskolen i Mørvig. For første gang i skolens historie satte 120 fagofficerer sig på skolebankene den 1. oktober. Med indførelsen af fagofficers-løbebanen, som forsvarsminister Helmut Schmidt gennemførte i fjor, vil også elever uden studentereksamen fremover få mulighed for at få gyldne striber på den blå uniform. Indtil nu har 18.500 søofficerer fået uddannelse som stabs- og skibs-officerer på skolen, der er Vesttysklands eneste marineskole.

Der er sat et stort spørgsmålstegn ved, om selve den gamle bygning i dag stadig opfylder kravene til et moderne uddannelsescentrum. Efter kejser Wilhelms udtrykkelige ønske blev marineskolen i årene 1907 til 1910 bygget med Marieborgens i Østpreussen som forbillede. Mange synes, at den fredede bygning bør omdannes til museum, hvad der delvis allerede er sket. Alene samlingen af gallionsfigurer har stor museums værdi, hvortil kommer, at skolen huser Europas formentlig største marine-historiske arkiv. Der kan dog næppe skaffes enighed om fremtidig kun at bruge marineskolen til museum og i stedet for at rejse en moderne marineskole et andet sted.

Admiral Ostertags ønsker på falderebet går da heller ikke så langt. Han ønsker blot to tilbygninger, hvoraf den ene med et auditorium med simultananlæg er beregnet til undervisning af udenlandske NATO-gæster, mens den anden er en moderne boligblok til officersaspiranterne som erstatning for de gamle barakker fra efterkrigstiden. Også sportsanlæggene og idrætsskolen er forældet.

Admiral Ostertag sagde, at for at modernisere officersuddannelsen, således som den foregår i både østlige og vestlige flåder, er der også brug for et manøvre bassin til demonstration af søtræfninger og angrebssituationer samt et moderne radaranlæg til

anti-kollisionstrøning. Endelig ønsker skolens ledelse sig et -
gerne udtjent - mindre skib, der kan bruges til undervisning i skibs-
førelsens grundbegreber.

- men som sagt, når man ikke engang kan få patroner til
kuglepennene uden sværdslag... (MST)

Indland kort

De nordiske forsvarsministre holder møde i Ålborg den 14.
og 15.oktober. De skal bl.a. besøge Hærens Materielkommando i
Hjørring for at høre om udflytning.

3 bornholmske og et færøsk fiskeskib har besøgt Grønlands
Kommando for at drøfte problemer i forbindelse med laksefiskeriet.
Siden laksefiskeriet tog sin begyndelse, har Grønlands Kommando været
beskæftiget med en række problemer, der er opstået i forbindelse med
fortolkning af bestemmelserne.

Commander Strike Fleet Atlantic, viceadmiral Vincent
P.de Poix, besøger København fra 9. til 12.oktober.

Forskolen for det nye hold frivillige grønlandske orlogs-
gaster er begyndt på Flådestation Grønnedal. Skoleforstander er
kaptajnløjtnant E.I.Thomsen, uddannelsesleder sekondløjtnant
T.Kornerup assisteret af sergent O.Tet. Tolk er grønlænderen
Jacob Poulsen fra fagskolen i Godthåb.

Langelandsfortet har haft besøg af 15 kvindelige marinere
fra Thyborøn og Struer. Foruden en bred orientering om fortet
fik de stillet opgaver, bl.a. bivuakering og madlavning under pri-
mitive forhold.

Inspektionskutteren MAAGEN har afsluttet sin sejlads i
Thuledistriktet. Herunder fornyede man flaget på Isbjørnesø i
Carey-øgruppen. I løbet af togtet har kutteren besøgt Thule (Qanaq)
og Upernavik samt en halv snes bygder.

Justitsministeriet har tiltrådt en dispensationsordning for militært personel, der på grund af kontraktophør må forlade forsvaret senest i 32 års alderen, så denne personelkategori kan søge ansættelse i politiet på lige fod med andre - uanset den normale optagelses-grænse på 27 år.

22. og 23. september inspicerede Chefen for Søværnet Skoledelingen for Kadetter. Det skete i Smålandsfarvandet og Storebælt, hvor der vistest øvelser bl.a. omfattende besejling, evolering og manøvrering. Inspektionen sluttede med en parade.

Rettelse: I Søværnsorientering Nr. 34/71 er der i overskriften pag 7 fejlagtigt skrevet "Tak" i stedet for "Tale" (til nye orlogsgæster).

Udland kort

Den svenske krydser GÖTA LEJON er nu blevet overdraget Chile og omdøbt til ALMIRANTE LATORRE. Den skal på prøveture, før den i december sejles hjem til Chile.

En svensk fiskerbåd er blevet påsejlet af en britisk undervandsbåd ud for Hirtshals. Der skal være søforklaring i Gøteborg. Den svenske ejer vil kræve erstatning for reparationer og påtvunget fiskestop.

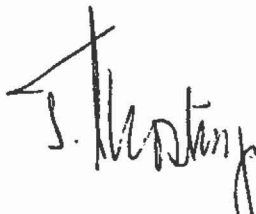
En tysk undervandsbåd, U-76, er blevet hævet efter i 54 år at have ligget på bunden af Kjøttvika i Norge. Den blev sænket af eget mandskab efter at være blevet skadet under kollision med et fjendtlig overfladeskib. Hele besætningen, undtagen en maskinist, blev reddet.

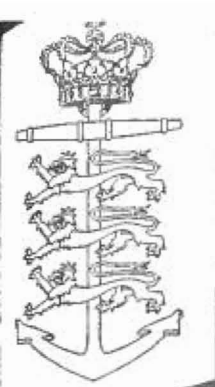
Verdens største havforskningskib, KOSMONAVT JURIJ GAGARIN, er nu blevet søsat i Leningrad. Skibet er på 45.000 t, 231 m langt og 31 m bredt. Fart 18 knob. Det ventes på prøveture i Østersøen.

De militære myndigheder i Stockholm skal udflyttes. Forsvarschefen, værnstabene og försvarets materielverk skal udarbejde planer for, hvilke områder, der berøres af udflytning af henholdsvis 2.000, 1.500 og 1.000 ansatte fra maj næste år. De nævnte tjenesteområder har ca. 5.000 ansatte i Stockholm.

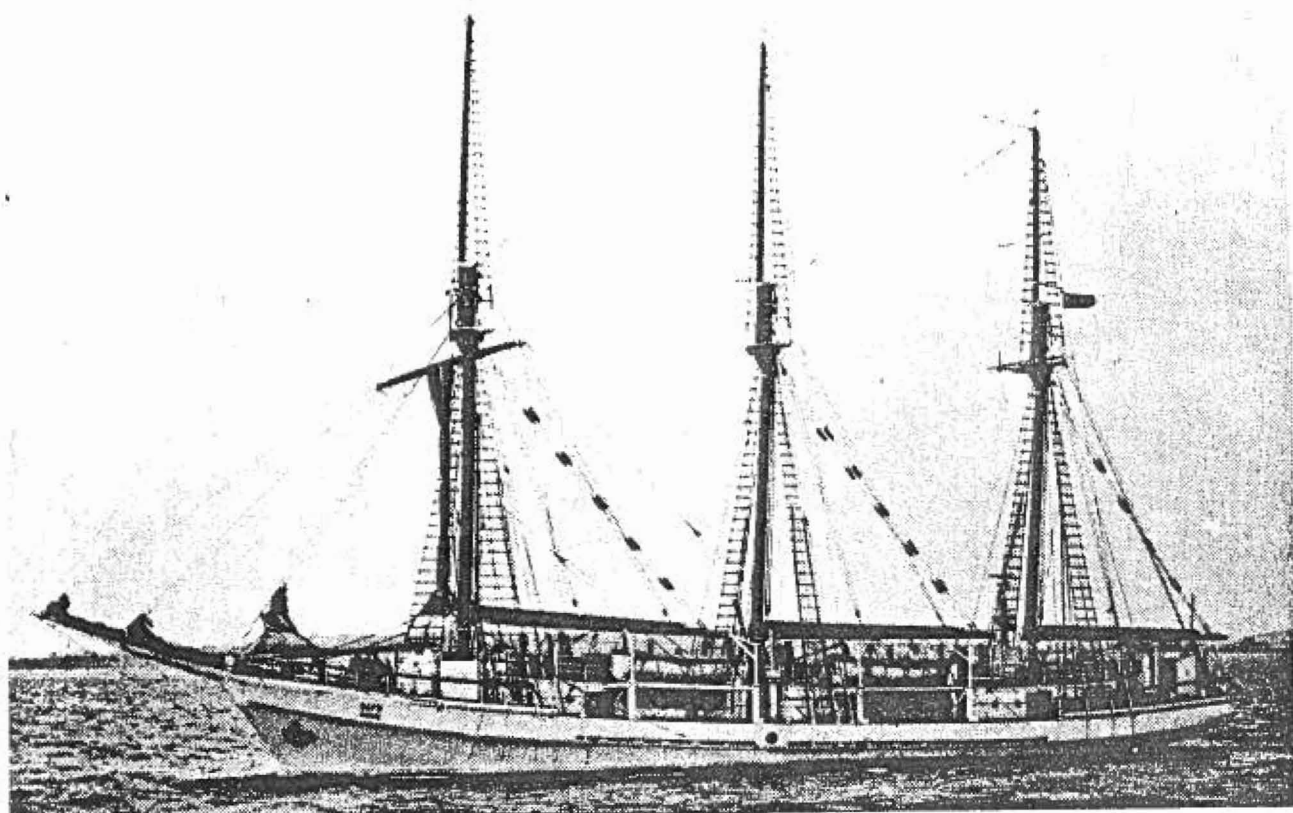
Admiralitetsværket i Leningrad bygger det første i en serie på fem fiskemelsfabrikker, POSIET, opkaldt efter en russisk admiral fra 1800-tallet. Skibet er på 29.000 t og får en besætning på 486 mand. Fart 14,5 knob.

Russerne har fået smag for flådebesøg. De to destroyere, der for nylig var i Oslo, har været i Rotterdam, og enheder for Sortehavs-flåden har besøgt Rijeka i Jugoslavien.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Sovjetisk havundersøgelsesskib på besøg

Det sovjetiske havundersøgelsesskib, skonnerten SARJA besejler for tiden danske farvande og har aflagt besøg i København. Skibet er ude på et 110 dages togt i Østersøen med det formål at skaffe nye oplysninger om det magnetiske felt og dets fordeling og desuden skal man undersøge havbundens geologiske dybdestruktur. For første gang i skonnertens 19-årige historie er der udenlandske forskere om bord, nemlig et hold polske kartografer og geodæter, der navnlig er interesseret i undersøgelsen langs den polske kyst.

Skonnerten SARJA er et usædvanligt skib. Der findes ikke så meget som et gram jern om bord. Skroget er af træ, ankeret af messing, knægte og beslag af kobber, mens dørhåndtag m.m. er af bronze.

Baggrunden er skibets særlige opgave med jordmagnetismen, der gør det nødvendigt, at skonnertens komplicerede og fintfølede instrumenter giver helt nøjagtige udslag. Fjernelsen af alt jern om bord er gennemført til den mindste detalje, f.eks. er kabysudstyret af plastic, strygejern af kobber - selv vægte til besætningens motion er støbt af messing.

Besætningen på skonnerten SARJA tæller 26 mand og 9 videnskabsmænd. Indtil nu har skonnerten i sin levetid tilbagelagt 420.000 sømil. Hjemhavnen er Leningrad, hvortil man normalt efter hvert togt medbringer 10 km bånd med geomagnetiske målinger. Videnskabsmændene oplyser, at resultaterne af skonnerten SARJAs togter har været meget betydelige. Så at sige alle større centre for geofysisk forskning verden over har udnyttet måleresultaterne, og de har været medvirkende til en række væsentlige ændringer i opfattelsen af verdenshavenes magnetfelt. (APN)

Nye skibe til den franske flåde

Den franske flåde, der har en samlet mandskabsstyrke på ca. 60.000 mand, består fortrinsvis af moderne enheder. Enkelte eskorteskibe og dele af minestrygerflåden er dog af ældre dato. Der er ikke lagt vægt på skibsbåren forsyningstjeneste, hvorved flåden er gjort meget afhængig af baser i land.

TYPE 69

Den franske flådes bidrag til nationens strategiske styrker vil komme til at bestå af 4 missilbærende undervandsbåde, nemlig LE REDOUTABLE (under prøvesejling), LE TERRIBLE (under udrustning), LE FOUDROYANT (under bygning) samt L'INDOMPTABLE (projekteret). Undervandsbådene - der hver vil blive udrustet med 16 missiler (krigshoved på 500 kilotons, maks. rækkevidde på 1200 sømil) - vil blive baseret på Ile Longue ved Brest. Af konventionelle undervandsbåde findes 9 enheder af DAPHNE-klassen, 4 enheder af ARETHUSE-klassen og 6 enheder af NARVAL-klassen. Hangarskibene CLEMENCEAU og FOCH kan hver medføre ca. 40 luftfartøjer. ARROMANCHES anvendes primært som moderskib for helikoptere.

Den franske flådes flyvevåben (mandskabsstyrke ca.12.000) råder over ca. 240 kampfly, herunder bl.a. 35 ETENDARD IV-M jagerbombere, 30 ETENDARD IV-P rekognosceringsfly og 38 F-8E CRUSADER jagere. Hertil kommer et antal på godt 60 maritime patruljefly (ATLANTIC og P-2 NEPTUN) samt en del helikoptere.

TYPE 70

Af andre større enheder skal nævnes helikoptermoderskibet JEANNE D'ARC, som kan medføre ca. 800 mand marineinfanteri, luftværns-krydseren COLBERT, der er under ombygning til missilarmering samt krydseren DE GRASSE, der i ombygget version har været anvendt som kommandoskib under de franske atomforsøg i Stillehavet.

Fregatten ACONIT, der er prototype på i alt 4 enheder, foretager for tiden prøvesejladser. 2 missilfregatter (SUFFREN og DUQUESNE) er bevæbnet med MASURCA luftværnsmissiler og MALAFON, som er en raketfrembåret antiubådstorpedo. Herudover findes 27 fregatter af COMMANDANT RIVIERE-klassen og SURCOUF-klassen. Disse fregatters armering varierer en del, idet enkelte har missiler og enkelte helikopter.

Den franske marine råder desuden over et antal mindre fregatter, patruljefartøjer, landgangsfartøjer og minestrygere. Hertil kommer et mindre antal forsyningskibe og skibe til særlige formål, såsom opmåling, søredning, bugsering m.v.

Som erstatningsbyggeri for FOUGEUX-klassen, hvoraf der i slutningen af 50'erne blev bygget 14 enheder, fremkommer nu en korvet betegnet type 69, hvis hoveddata er: Deplacement 1000 tons, længde 80 meter, 100 mm luft- og sømålspejce, antiubådsraketter og -torpedoer, besætning ca.65 mand. Aktionsradius er 4500 sømil ved 15 knob.(Maks. fart 21 knob)

Der bygges endvidere en enhed af samme deplacement, som benævnes type 70. Den findes i flere modifikationer, både med hensyn til våben (f.eks. med EXOCET og helikopter) og maskineri (diesel eller kombineret diesel/gasturbine). (MST)

Dansk-sovjetiske hydrografiske møder

Søkortarkivet har modtaget indbydelse til at fortsætte drøftelserne om det dansk-sovjetiske hydrografiske samarbejde på møder i november i Leningrad.

Det første møde om samarbejdet fandt sted på Søkortarkivet i februar med repræsentanter for den sovjetiske flådes hydrografiske tjeneste. Formålet er at udvide samarbejdet og derved fremme sikkerheden til søs. På mødet behandledes forbedret udveksling af almene nautiske oplysninger, status for de navigatoriske hjælpemidler i Østersøen og Nordsøen, udveksling af søkort og andre nautiske publikationer samt mulighederne for samarbejds møder for områderne hydrografi og fysisk oceanografi.

Fra Søkortarkivets side blev det pointeret, at baggrunden for mødet var nogle episoder i december 1969 i Østersøen mellem danske fiskere og sovjetiske orlogsskibe på øvelse. Da Søkortarkivet ikke forinden var blevet underrettet om disse øvelser til bekendtgørelse i Efterretninger for Søfarende, havde man ikke mulighed for på forhånd at advare skibsfarten og fiskerne. Efter at der på diplomatisk plan var udvekslet noter med Sovjet om episoden, havde Søkortarkivet fra Udenrigsministeriet fået opfordring til at indlede forhandlinger med det sovjetiske hydrografiske institut for at finde frem til en praktisk løsning for at undgå lignende episoder.

På det deraf følgende møde som fandt sted i februar, og som omfattede gensidig orientering på flere felter, bl.a. blev det oplyst, at der synes at være et nyt apparatur under udvikling, som skulle overflødiggøre de særlige decca-kort, idet man direkte skulle kunne aflæse længde og bredde. Fra sovjetisk side var man interesseret i en trafikseparering ved Skagen i lighed med, hvad der allerede er etableret i Sundets nordlige del.

Resultatet af meningsudvekslingerne blev, at man ugentlig udveksler Efterretninger for Søfarende suppleret med S.A.N. (Selected Advanced Notifications), der sendes som luftpost - i særlige tilfælde dog som telegram. Endvidere blev det aftalt, at begge parter skulle udarbejde en liste over kort og publikationer til hinanden, og at der skulle stiles efter et nyt møde. Det er dette, som nu skal finde sted.

(MST)

Personel-orientering på kursus

Sergentgruppens Fællesorganisation har anmodet om permanent at få en aften til rådighed på kursus for "Efteruddannelse af seniorsergenter og oversergenter" på Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole. Organisationen har samtidig tilbudt at stille en repræsentant til rådighed med henblik på at orientere personellet om foreliggende fremtidige planer for tjenstlige forhold, herunder særligt løn-, ansættelses- og arbejdsmæssige vilkår for seniorsergenter og stampersonel.

Chefen for Søværnet har godkendt, at programmet for kurset ændres således, at 2. uge, 6. dag, aften anvendes til orientering. Det hedder i svaret, at orienteringen bør omfatte såvel det af organisationen foreslåede emne som en orientering om muligheden for at blive officer af B-linien og om ansættelses- og arbejdsvilkår for denne gruppe.

(MST)

Sovjetiske trawleres radioudstyr

Det amerikanske telegrambureau Associated Press har bebudet, at sovjetiske trawlere med piratsendere om bord snart vil dukke op i Nordsøen og Middelhavet. De skulle fungere som støjsendere, som det vil være vanskeligt at lokalisere, idet de ikke skal ligge for anker, man vil holde sig uden for territorialfarvandene. AP oplyser, at trawlerne får deres nye radioudstyr installeret i Østtyskland. Senderne vil operere på frekvens 1400 khz.

Det sovjetiske fiskeriministerium har udsendt et dementi, hvori det bl.a. hedder, at det er rigtigt, at de pågældende skibe får deres nye radioudstyr installeret i DDR. Men da skibene - der er tale om fisketrawlere og køleskibe - bygges på værfter i DDR, er det ikke mærkeligt. Det kan ikke være fordægtigt, at de nye skibe udstyres med tip-top moderne radioapparatur beregnet på kommunikation med såvel stationer i land som andre skibe. Radioapparaterne sender udelukkende på bølgelængder i overensstemmelse med de internationale regler for maritim radiofoni, siger fiskeriministeriet i Moskva. Det tilføjes, at radioudstyret er af samme type som de anlæg, der monteres på en række trawlere og hvalkogerier, bygget for Sovjetunionen på Howaldtwerke i Kiel.

(MST)

Indland kort

Der er nedsat en arbejdsgruppe vedrørende vederlag for undervisning. Gruppen har repræsentanter for værnene og Forsvarsstabens Økonomiafdeling. Formand er orlogskaptajn J.Christiansen, Marine-staben.

For nogen tid siden forsvandt en kanonkugle og "Spejlet", d.v.s. proppen i munden, på en af de historiske kanoner på Flådestation Korsør. "Spejlet" er nu pludselig blevet sat på plads igen, hvorimod kanonkuglen ikke er dukket op. De resterende kanonkugler er blevet svejset sammen.

Antagelsesprøver for kvindelige og mandlige konstabelelever påbegyndes den 29. november på Søværnets Konstabelskole. Der indkaldes to hold kvindelige og seks hold mandlige ansøgere med 18-20 på hvert hold.

Chefen for Søværnet har over for Forsvarskommandoen fremsat sit syn på den resterende minefare i danske farvande. Det fremgår heraf, at minestrygningen nu ikke skønnes at kunne nedbringe den ringe minefare yderligere.

Geodætisk Instituts direktør, professor Einar Andersen, har takket for opmålingsskibet FYLLAs deltagelse i årets søgravimetriske opmåling. Samarbejdet mellem skibets besætning og geodæterne har på bedste måde bidraget til gennemførelsen af de planlagte målinger.

På Langelandsfortet og Marinestation Sjællands Odde gennemføres fra 11.oktober til 14.januar en mobiliseringsuddannelse for 72 mand fra kongeskibet DANNEBROG, Skoledelingen for Kadetter og Søopmåling Grønland, der endnu ikke har modtaget en sådan uddannelse.

Der er nu åbnet mulighed for, at spørgsmålet om den nærmere tilrettelæggelse af omskoling af officerer af B-linien kan forhandles

mellem Direktoratet for Søfartsuddannelsen, Søværnets Officersskole og Søværnets Taktikinspektør. Det gælder specielt lærerkræfter og evt. udlån af undervisningsfaciliteter.

Udland kort

40 skibe og 150 fly fra U.S.A., Vesttyskland, Norge, Canada, Holland og Storbritannien har netop gennemført en øvelse i det østlige Atlanterhav. Øvelsen - "Royal Knight" - havde til formål at gennemprøve Atlanterhavsflådens effektivitet.

Det sovjetiske havforskningseskib, AKADEMIK KNIPOVITJ, er kommet til Antarktis, hvor det i otte måneder skal undersøge bl.a. fiskeforekomster. Skibet er bygget på værftet i Nikolajevsk ved Sortehavet for 8 år siden.

Polens mest berømte skib, BATORY, hugges nu op i Hongkong. Skibet, der var på 14.287 t, har i sin 35-årige levetid også haft mange danske søfolk om bord. Det vakte røre i den polske presse i foråret, da skibet solgtes til ophugning.

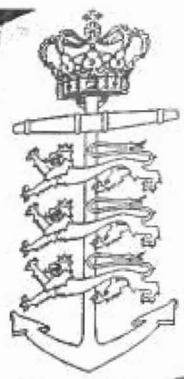
På et møde i Karlskrona for sjövärnsflottiljerne sagde chefen for Sjövärnskåren, kommandør Åke Svedelius, at et svensk maritimt hjemmeværn er en mulighed i fremtiden. Det vil være af betydning for en udvidelse af marinens muligheder.

Den amerikanske flådes forsyningseskib REGULUS, 12.130 t, måtte under en tyfon sættes på grund ud for Hongkong. Her er skibet blevet ramt af en brand. Ingen mennesker kom noget til, men der skete betydelig materiel skade.

Den sovjetiske flådestyrke, der har opholdt sig i farvandet ud for Alaska, er nu sejlet til Hawai-området. Den canadiske destroyer QU'APELLE, 2.900 t, der hele tiden har overvåget styrken, sendte som hilsen en flaske amerikansk Vodka om bord. Russerne svarede med at sende en plasticmodel af den største enhed, en missil-krydser, tilbage.

Frankrigs forsvarsbudget er i år ca. 40 milliarder kroner, hvoraf marinens andel er 7 milliarder kr. Blandt projekterne i de kommende år er MM-38 missilprojektet (EXOCET) og helikoptertypen WG 13. Anden runde af prøverne med den maritime version af JAGUAR M. 05-jageren er i fuld gang.

Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

SIRIUS indleder et nyt år

Slædepatruljen SIRIUS inddeler ikke året efter kalenderen eller efter finansåret, men efter årstiden i det høje nord. Et patruljeår begynder i september og slutter samtidig med den arktiske sommer i august.

I sommermånederne juli og august, hvor isforholdene tillader transport til og fra Danmark, udskiftes personellet og det årlige forsyningskib ankommer. Depoter udlægges med motorbåd og fly for at sikre den kommende vinters slæderejser.

Solen, der har været over horisonten døgnet rundt, begynder i august at gå under horisonten om natten. I begyndelsen af september kommer der døgnfrost og den første sne og nyis viser sig. Dyr og mennesker har i denne tid travlt med at afslutte forberedelserne til den lange vinter, hvor der hersker mørke i 3-4 måneder.

For slædepatruljen SIRIUS betyder dette, at man påbegynder en ny overvintring med nye mennesker og friske forsyninger - og en ny isolation fra omverdenen. Et nyt og ukendt - men også vidunderligt, siger folkene - patruljeår er begyndt.

Netop i disse dage indkaldes ansøgere til det næste overvintringshold 72-74. Personel fra de tre værn fra sergent til og med kaptajnløjtnant af reserven kan komme i betragtning. Man skal være mellem 20 og 30 år, ved godt helbred og ugift. Sidste frist er 20. oktober.

På det nuværende overvintringshold er der personel fra alle værn. Der har aldrig været samarbejdsvanskeligheder - tværtimod.

(MST)

Vesttysk ekspert om fregatterne

Tekniske eksperter fra det vesttyske selskab, Marinetechnik, har under et ophold i Danmark haft lejlighed til at aflægge et studiebesøg på fregatten HERLUF TROLLE.

I en udtalelse efter besøget skriver selskabets militære rådgiver, Kapitän zur See Hans Meckel, at fregatten gjorde et særligt indtryk på deltagerne, fordi den i størrelse, maskineri og mulig bevåbning og udrustning kom ret tæt på forestillingerne om en fremtidig fregat for den vesttyske marine.

For en skibsbygger var bygningskonstruktionen med lette materialer, ruminddelingen og rumudnyttelsen særlig interessant. Det var bemærkelsesværdigt, at der er taget hensyn til senere indbygning af nye våbensystemer med tanke på deres placering og vægt. Den mulighed at bygge skibet og tage det i brug med det samme, selvom enkelte våbensystemer endnu ikke er færdigudviklede eller penge til anskaffelse endnu ikke er til rådighed, syntes at være en tilfredsstillende løsning på et problem, der også kendes i andre mariner.

Fremfor alt har det moderne fremdrivelsesmaskineri interesseret tekniker-gruppen. En gasturbine fra Pratt & Wittney har også

været foreslået til det tyske fregat-projekt 21, fordi den blev anset som den bedst egnede gasturbine, men fregat 21-projektet er senere blevet opgivet.

Koncentreringen af skibets kontrolorganer i et rum er en løsning, som den tyske marine også vil tilstræbe i fremtidige skibsprojekter. Lufttilførslen og varmeledningen fra gasturbinen i fregatten HERLUF TROLLE synes særlig vellykket, og også lyddæmpningen synes at være lykkedes rigtig godt.

Jeg kan kun ønske den danske marine til lykke med et smukt og moderne skib, skriver Hans Meckel. (MST)

Årets radio- og signalkonkurrence

Søværnets årlige radio- og signalkonkurrence holdes i dagene 4. og 5. november ved Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus på Holmen.

Der konkurreres såvel individuelt som på hold. I den individuelle konkurrence udsættes sølvbægre, og i holdkonkurrencen kæmpes om Chefen for Søværnets vandrepokal. For at kunne give den enkelte deltager et varigt minde om konkurrencen, er der atter i år rettet henvendelse til Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste, og med sædvanlig beredvillighed er der herfra givet tilsagn om et beløb til indkøb af bogpræmier. Bøgerne bliver på bindet præget med Søværnets mærke, data om konkurrencen og deltagerens navn - alt i guldtryk.

Disse præmier, der netop i år for 10. gang ved Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjenestes medvirken kan udsættes, er af tidligere vindere blevet karakteriseret som en smuk erindring om deres tjeneste i Søværnet. (TAI)

Inspektionsskibet INGOLF i Ísafjörður

I forbindelse med hjemrejse efter fire måneders togt i grønlandske farvande aflagde inspektionsskibet INGOLF i dagene 27. til 29. september rutinebesøg i Ísafjörður i Island. Besøget var samtidig den sidste havn, inspektionsskibet INGOLF anløb, inden ankomsten til Flådestation Frederikshavn, hvor skibet efter ca. 4 år og 6 måneders udrustning har strøget kommando og klargøres til periodisk eftersyn.

Under besøget i Isafjördur blev der arrangeret busture for befalingsmænd og menige, ligesom der blev spillet en fodboldkamp mellem et lokalt hold og et hold fra skibet. Den danske vicekonsul, fru Ruth Tryggvason, havde inviteret chef og officersmesser til cocktailselskab på ankomstdagen, og dagen efter var 25 islandske gæster inviteret om bord, dels til frokost og dels til et cocktailselskab.

På grund af de herskende vejrforhold og den snævre passage ind til Isafjördur havn, gik inspektionsskibet INGOLF ikke til kaj, men lå opankret på reden, hvilket desværre ikke gav mulighed for at holde offentligt besøg om bord. (INGO)

3,2 milliarder til norsk forsvar

På grund af den anstrengte budget-situation kan målsætningen i Forsvarets langtidsplan ikke opfyldes, hedder det i det norske Forsvarsministeriums budgetforslag. I langtidsplanen var der forudset en reel stigning næste år på 2,5 procent, men regeringen kan kun strække sig til 1,9 procent. Forsvarsbudgettet kommer hermed op i 3,239,7 millioner norske kroner, en stigning på 307,5 millioner kr. Heraf går 50 millioner til de nye redningshelikoptere. 77 procent af stigningen er kompensation for løn- og prisstigninger. Bevillinger til nyanskaffelser af materiel viser en nedgang på 12,3 millioner i forhold til i år.

Budgettet forudsætter omtrent samme antal personel som i år. Øvelsesprogrammet nedskæres og antal tjenestedage reduceres med 144.000.

1,173,6 millioner går til fællesudgifter, 773,1 til hæren, 478 til flåden, 596,4 til flyvevåbnet og 64,8 millioner til hjemmevernet. Til nyanskaffelser, anlæg m.m. er afsat 703 millioner, men Forsvarsministeriet har bedt om fuldmagt til at bestille materiel for 900 millioner udover bevillingsrammen.

I søforsvaret er det anskaffelse af missil-systemer til skibene, der kræver de største beløb, men også videreførelse af moderniseringen af kystartilleriet og undervandsbådene forudsætter store udbetalinger. Søforsvaret får efter forslaget 256 millioner til nyanskaffelser - 100 millioner mere end i år.

I tilslutning til langtidsprogrammet 1970-1974, der har en ramme på ca. 5 milliarder, er det på NATO-ministermødet i Bruxelles

bestemt, at NATO-landene skal bidrage med yderligere 3 milliarder. Norge er villig til at øge sit bidrag med 90 millioner. Fra norsk side er der foreslået en del fælles-finansierede infrastruktur-projekter, bl.a. påbegyndelsen af bygning af to torpedolagre til søforsvaret, så lagrene kan stå færdige, når materiellet kommer. Det vil også være nødvendigt at fortsætte byggearbejdet på de tre missil-lagre.

(MST)

Indland kort

Flådestation Frederikshavn har mange besøgende i denne måned, bl.a. 90 mand fra Hvorup kaserne, 20 repræsentanter fra politiske ungdomsorganisationer og ca. 100 skoleelever.

Tyverierne fra Marinehjemmeværnets fartøjer fortsætter. Sidst er det gået ud over redningsflåderne på kutterne i Fåborg og Assens. Det er givet narkotika, tyvene jægter.

Flyvevåbnets Reserveofficersskole og Flyvevåbnets Sergentskole sammenlægges 1.februar til Flyvevåbnets Sergent- og Reserveofficersskole. 1.april oprettes desuden en Flyvevåbnets Specialskole.

Hr. Mohammed Hussain Battli i Khadimabad i Vest-Pakistan har søgt om ansættelse i Søværnet. Marinestaben har måttet svare, at det kræver beherskelse af dansk sprog og dansk statsborgerskab.

5. vesttyske mineskibseskadre aflægger 15.-18. oktober rutinemæssigt besøg i Korsør. Eskadren består af 7 enheder, STEINBOCH, PLUTO, NEPTUN, HERKULES, FISCHER, GEMMA og CAPELLA.

Chefen for Grønlands Kommando og Chefen for Canadas Maritime Command, viceadmiral H.A.Porter, har fornylig i Godthåb drøftet mulighederne for udveksling af flådebesøg. Admiral Porter har nu meddelt, at han vil søge at gennemføre et canadisk flådebesøg i Grønødal og Godthåb næste sommer.

Til foråret udsendes en ny Grundbog for Orlogsgaster. I disse dage indkalder Marinestaben rettelser og tilføjelser fra

institutionerne til den nye udgave.

Flådestation Grønnedal har anmodet om en fornyelse af maskinparken. Teknisk afdeling har foretaget en vurdering af den nuværende maskinparks tilstand og fremsat forslag til fornyelse.

Inspektionsskibet VÆDDEREN har fået en skibsavis. Første nummer af det nye blad, Ekstra-Vædderen, tegner lovende. Det har den gode skibsavis blanding af nyheder, alvor og humor. God fortsættelse!

Når laksefiskeriet ophører i næste måned, vil Grønlands Kommando udarbejde en rapport over de i år indhøstede erfaringer. Den skønnes at kunne være af værdi for Danmarks repræsentanter under de internationale laksefiskeri-forhandlinger næste år.

Udland kort

Den svenske forsvarsøvelse FENIX på østkysten er blevet fulgt med megen udenlandsk opmærksomhed. I området udfor Oxelösund er der under øvelsen observeret en ukendt undervandsbåd.

Generalmajor P.J.F.Whiteley, Royal Marines, er blevet udnævnt til stabschef i AFNORTH fra juli næste år. Han efterfølger generalmajor A.E.Younger.

Kaptajnen på det sovjetiske fiskerifartøj VODOLAS er blevet idømt en bøde på 50.000 dollars for fiskeri inden for USAs 12 sømilsgrænse. Skibet blev opbragt af den amerikanske kystbevogtning ved De Aleutiske Øer.

USA ser med betænkelighed på, at 420 sovjetiske videnskabsmænd og teknikere i november rejser til Antarktis for at eksperimentere og studere. Arbejdet kan have militær betydning, siger amerikanske eksperter.

Den svenske Fiskeristyrelse gennemfører nu undervisning af fiskerne, så de kan beskytte sig mod skader forårsaget af kemiske krigsvåben. Det sker efter sennepsgas-forbrændingerne i farvandet

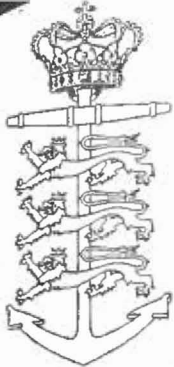
ved Bornholm. Første undervisning holdes i Kristianstads Len.

Den vesttyske marine har overtaget en nybygget 168 m², 16 tons havkrydser af glasfiber til 637,854 mark. Fartøjet, der har fået navnet ASTA, er en erstatning for den tidligere ASTA, en yawl med 305 m² sejl, bygget i 1907 og taget af englænderne som krigsbytte i 1945.

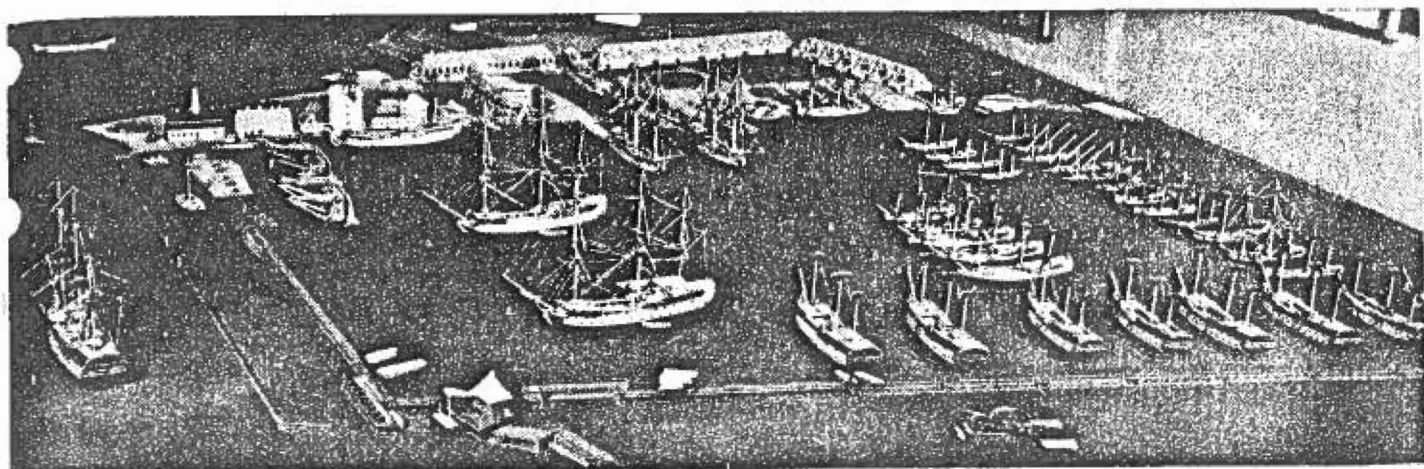
Et skib med barokdekorationer fra 1600-tallet, formentlig et orlogsskib, er blevet fundet uden for Åbo havn i Norge. Det skal nu nøje undersøges. Arkeologer betragter fundet som det mest betydningsfulde i Norden siden fundet af WASA i Stockholm.

Den svenske flåde består nu af 8 jagere, 17 torpedobåde, 16 motortorpedobåde, 22 u-både, 2 minelæggere, 5 fregatter til u-bådsjagt og 40 minestrygere.

S. Thostrop
Thostrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

– NYHOLM en dag i året 1766....

Flådestation Københavns Museumsmagasin kan glæde sig over et meget stort besøgstal, dels fra Søværnets skoler, institutioner og skibe, og dels fra Hæren og Flyvevåbnets skoler og tjenestesteder. Der kommer også mange besøgende fra offentlige og private skoler og fra mange foreninger.

Nu har museumsmagasinet en ny attraktion at byde på, idet modellør E.Werges sidste store arbejde, før han afgik efter 50 års tjeneste, for tiden er opstillet i Bohlendachuset.

Modellen, der måler 2,5 x 3 m i omfang, viser Nyholm i 1766 i skala 1:200. Det er et situationsbillede fra en dag i året 1766, der viser bygningerne på Nyholm, skibe på bedding, af- og tiltaklede skibe, orlogsskibe og fregatter, snauer, hukkerter, galejer og mange andre fartøjer, foruden muddermaskiner, vandbåde og meget andet. Når 1766 er valgt, skyldes det, at flådens store mand, grev F.Danneskiold-Samsøe, Intendent de Marine, dette år vendte tilbage til Holmen efter at have siddet som administrator for Sorø Akademi i 20 år. Danneskiold blev efter Frederik den 5. død kaldt tilbage af den unge konge, Christian den 7. Han skulle nu videreføre det værk, han måtte forlade 1746, nemlig opbygning af en ny og mere praktisk flådebase.

Der findes af den grund en mængde tegninger og planer over

Nyholm fra 1766, således at det har været muligt at opbygge hele Nyholm og skibene efter de gamle tegninger. Det har været et meget stort arbejde. I 3 år har modellør Werge og hans to medhjælpere været beskæftiget med denne model, foruden at andet arbejde også skulle passes.

Resultatet er et kunstværk, der engang på blivende plads på et orlogsmuseum, vil vise Nyholm på anskuelig måde i en af vor flådes storhedsperioder.

Det kan tilrådes alle at aflægge Bohlendachhuset et besøg for at se dette enestående panorama - og samtidig se på de mange andre klenodier, der - som et udsnit af Søværnets samlinger - findes udstillet i det gamle hus. (FLS KBH)

Værnepligtige skriver generalrapport

Om bord i minelæggeren LANGE LAND har man for første gang i Søværnet gennemprøvet et nyt og interessant medarbejderskab af værnepligtige. Repræsentanter for den menige besætning blev medinddraget i den procedure, der foregår om bord i flådens skibe med udfærdigelse af generalrapport, når kommandostrykning er nær forestående.

Under ophold på Flådestation Korsør gav talsmandsudvalget om bord fuld tilslutning til at deltage i et gruppearbejde med henblik på en eventuel ombygning af minelæggeren til kombineret kabelminelægger og "kabeldamper". Gruppearbejdet blev gennemført af 3 grupper menige, én gruppe oversergenter og én gruppe officerer.

Gruppearbejdet strakte sig over to dage og indledtes med en redegørelse af skibschefen for formålet. Det fremgik heraf, at da to årlige dokninger af minelæggeren har medført mange positive faglige udtalelser med hensyn til skibsskrogets tilstand, og da vished for, at minelæggeren LANGE LAND skal "holde" i en anelig årrække endnu har ført til adskillige diskussioner om bord om skibets eventuelle fremtid, så har dette udkrystalliseret sig i ønsket om "at få det bedst mulige ud af et gammelt, men godt skib". Alt må dog ses under hensyn til de krav, moderne mennesker stiller til skibet vedrørende beboelse og andre faciliteter samt Søværnets ønske om at kunne råde over et skib, der ganske vist primært er kabelminelægger, men som samtidig kan anvendes til arbejde med svære kabler og tunge emner.

Hertil kommer følelsen af, at en artillerimæssig nednormering er acceptabel i en missil-tid, hvor denne nednormering kun drejer sig om helt konventionelt artilleri.

Det samlede gruppearbejde blev diskuteret i et panel nogle dage efter, og resultaterne gennemgår nu en efterbehandling om bord, hvorefter materialet sendes gennem Minelæggerskadren til Chefen for Søværnet og samtlige tekniske institutioner som en slags forløber for generalrapporten. (LANG)

Dykkere bjærger pengeskab

Dykkere fra Minedepot Vemmetofte og Minedepot Køge har assisteret kriminalpolitiet i Vordingborg med bjærgning af et pengeskab, der var fundet i Vordingborg havn.

Pengeskabet tilhørte kaffeimportfirmaet Cafca A/S i Hvidovre og var stjålet fra firmaet i 1967. Det er dog først blevet kastet i Vordingborg havn langt senere. Pengeskabet blev fundet samme sted, som man i september 1969 gennemsøgte minutiøst, da der her var fundet en cykel som blev sat i forbindelse med Birthe-mordet ved Næstved. På dette tidspunkt - 2 år efter tyveriet - fandtes ved den nævnte dykkereftersøgning i Birthe-sagen intet spor af pengeskabet i havnen. De 1.100 kr., som pengeskabet havde indeholdt var væk, men til gengæld fandtes en række vigtige firma-papirer i behold.

Nogle af dykkerne, der bjærgede pengeskabet, deltog også i eftersøgningen i Birthe-sagen. (MID VEM)

En søredningsaktion ved Færøerne

Selv om eftersøgninger og redningsaktioner til søs hører til "dagligt liv i norden", vil det måske alligevel være hensigtsmæssigt at beskrive udviklingen - og "medsløbet" - i forbindelse med en sådan aktion:

Den 17. september klokken 1400 blev vagthavende på Marinestation Thorshavn ringet op af sysselmanden i Klaksvig, som orienterede om visse bekymringer i forbindelse med en "maskinbåds" ("seks-sarings") sejlads fra Hvannasund via Fuglø og herfra ud i "det uvisse". Det oplystes, at fartøjet med fem mand om bord havde anløbet den lille bygd Hattervik på Fuglø, hvor fire mand var gået i land, mens

den femte - en ung 19-årig mand - havde fortsat sejladsen. Hvorhen var man ikke sikker på, men han var sidst observeret ved 11-tiden sydøst for Fuglø, og fartøjet havde forladt Hattervik klokken 0900.

På marinestationen bemandedes øjeblikkelig "søredningscentralen", og inspektionsskibet VÆDDEREN, der lå på "Podlen" ved Klaksvig, informeredes og beordredes til at afgå. Vejret var fint, og sigtbarheden god, så helikopteren kunne afflyves med det samme på en eftersøgning i den angivne retning. Det lykkedes en times tid senere at få redet ud, at den pågældende unge mand ved afsejlingen fra Hattervik havde været beruset, ja, at han endog i sin opløftede tilstand i Hattervik var sprunget på hovedet i havet og var svømmet ud til fartøjet "Nordberg", som man havde fortøjet midt ude i bygdens havn for at forhindre, at den pågældende kunne komme om bord. Sligt stopper imidlertid ikke vikingernes efterkommere, så den unge mand kravlede om bord i fartøjet, startede op og stod tilsyneladende sydøst efter. Da det imidlertid også efterhånden oplystes, at den unge mand havde planer om at sejle til Norge, og at han havde en kasse god øl om bord, blev situationen for søredningscentralen en noget anden, ikke mindst fordi det under færden nok ville knibe lidt med benzinen.

Helikoptereftersøgningen gav intet resultat, og da mørket faldt på, måtte inspektionsskibet VÆDDEREN iværksætte en "search" i området sydøst for Fuglø ud det det område, hvortil fartøjet kunne have været nået, såfremt det havde holdt en blot nogenlunde ret kurs - hvad man imidlertid nok ikke kunne forvente - . Samtidig indgik et par mindre færøske fartøjer i den mere lokalt betonede eftersøgning mellem øerne, ligesom politiet eftersøgte samtlige havne og kystområder. Natten forløb med tiltagende sydvestlig kuling og ret usigtbart vejr - uden resultater af nogen art. Flere fartøjer havde gennem Thorshavn radio meldt sig i eftersøgningen, og Færøernes Kommando indsatte herefter luftfartøj (C.130) fra Keflavig, idet amerikanerne altid prompte og mere end villigt deltager i eftersøgningsaktioner omkring Færøerne. Dette luftfartøj måtte efter en times flyvning i området returnere på grund af nedsat sigtbarhed.

Efterhånden som flere fartøjer meldte sig til eftersøgningen ændrede inspektionsskibet VÆDDEREN, der blev udpeget som "områdeleder", eftersøgningsområdet til Fuglø banke (farvandet østnordøst for Fuglø). Her indsattes efterhånden 10 færøske fartøjer, som havde meldt sig til

eftersøgningen efter en særlig - af inspektionsskibet VÆDDEREN - opstillet plan, således at de forskellige fartøjer, efterhånden som de indgik i aktionen fik tildelt en breddeparallel og en kurs. Kun ét eneste fartøj ønskede ikke at efterkomme disse anvisninger fra inspektionsskibet VÆDDEREN. Samme fartøj holdt nordøst efter og havnede ved eftersøgningsanstrengelsernes afslutning et anseligt stykke uden for det område, som inspektionsskibet VÆDDEREN havde afstukket som mulige eftersøgningsområde.

Vejret var natten til søndag fortsat ret overhandigt, og lokale læger gav ikke den eftersøgte mange chancer, idet man dog ikke var klar over, hvilke muligheder han i fartøjet havde for at skaffe sig nogen legemsværme. Men på morgenen søndag bedredes sigtbarheden så meget, at et amerikansk luftfartøj fra Keflavik og et britisk fra Skotland kunne indsættes i eftersøgningen. Det eftersøgte fartøj fandtes ved middagstid søndag af det færøske fartøj MAI 70 sømil ENE af Fuglø inde i det af inspektionsskibet VÆDDEREN udstukne eftersøgningsområde. Den eftersøgte var i god behold og stod oppe på maskincasingen og vinkede med en jakke.....

Efter denne meget stort anlagte eftersøgnings afslutning takkede Færøernes Kommando via Thorshavn civile radio (Utvarpen) alle de deltagende færøske fartøjer for deres assistance.

Det var - på baggrund af ovenstående indsats - med forbavselse, at man den 21. september i bladet "14. september" læste en stor opsat forsideartikel med overskriften "MARINEN TAKKEDE, MEN HJALP IKKE". I artiklen læste man, at det var færøske skibe, der havde eftersøgt, og at der fra marinens side ikke var gjort noget for at få disse skibe ud, ligesom man kritiserede inspektionsskibet VÆDDEREN's "manglende evne" til at betjene apparaturet om bord. Der sigtedes tilsyneladende her til det faktum, at Færøernes Kommando aldrig beder civile skibe deltage i eftersøgninger, da den engang har fået en regning fra et sådant skib. Man beder blot skibe i almindelighed om "at holde udkig efter den eftersøgte", medens statens og landets skibe indsættes. Hvad spørgsmålet om "betjeningen af inspektionsskibet VÆDDEREN's apparatur" angår, da sigtede man til, at Thorshavn radio undertiden ikke kunne få kontakt med inspektionsskibet VÆDDEREN, på fiskeribølgen.

Sammenlignet med det faktiske hændelsesforløb må "14. september's" negative fremstilling siges at være meget misvisende og af en

sådan art, at den har haft nedslående virkning på personellet om bord.

Imidlertid har det både for inspektionsskibet VEDDEREN's besætning og for personellet på Marinestation Thorshavn været en tilfredsstillende trøst, at de lokale blade "Tingakrossur" (selvstyrepartiet) og "Socialurin" (Socialdemokratiet) kraftigt har imødegået artiklen i "14.september", ligesom der er fremkommet protester mod denne i en række læserbreve. Endvidere har de pårørende gennem en meddelelse i bladet "Dimmalætting" (Sambandspartiet) givet udtryk for taknemmelighed over den indsats, som blev ydet af besætningerne i de deltagende skibe og fly samt af de, der ledede eftersøgningen. (FRK)

Forventet ankomst til Holmen

Selvom der normalt af sikkerhedsmæssige årsager ikke vil blive givet pårørende til besætninger i Flådens skibe og fartøjer oplysninger om disses bevægelser, har man gjort en undtagelse for så vidt inspektionsskibene angår ved disses forlægning fra Grønland og Færøerne til Holmen.

Pårørende til disse besætninger vil i dagene op til inspektionsskibets forventede ankomst normalt kunne påregne at få oplysninger om det forventede ankomstklokkeslæt ved telefonisk henvendelse til Holmens Telefoncentral (telefon 11 13 13). Holmens Kommandocentral vil løbende underrette telefoncentralen, hvis væsentlige ændringer i ankomsttidspunktet skulle fremkomme.

En betingelse for oplysningstjenestens formidling er dels, at enhederne løbende meddeler Holmens Kommandocentral forventet ankomst, dels at de pårørende ved besætningsmedlemmernes mellekomst er orienteret om ordningen. (FLS KBH)

Indland kort

Inspektionsskibet VEDDEREN har haft besøg af 50 elever fra Thorshavn Seminarium. Under sejlads til de nordlige øer fik de bl.a. demonstreret helikopterflyvning, trawlerjagt og en redningsaktion.

Danmarks Marineforening er tilfreds med de nye lokaler i Bredgade 29, København K. Hovedkontoret siger, at tilfredsheden vil blive endnu større, hvis man vil huske at sende post til den nye adresse.

Grønlands Kommandos forsøg med skibes redningsmidler finder sted 22.november - 4. december under ledelse af inspektionsskibet HVIDBJØRNENS chef, kommandørkaptajn J.E.Undén. Luftgruppe Vest deltager bl.a. i eftersøgning og pejling af oppustet og bemandet redningsflåde.

Inspektionsskibet FYLLA inspiceres efter afsluttet forskole den 4.november af stabschefen hos Chefen for Søværnet, kommandør E.V.Jørgensen. Inspektionen vil foregå i farvandet nord for Sjælland.

Chefen for Grønlands Kommando har på et kommunalbestyrelsesmøde i Frederikshåb givet en orientering om ordningen vedrørende frivillige, grønlandske orlogsgaster og om fiskeriinspektion.

Der er nedsat en arbejdsgruppe til behandling af bestemmelser vedrørende identitetskort til forsvarets civile personel. Søværnets repræsentant er orlogskaptajn B.Andersen. Første møde holdes den 26.oktober.

Rønne har haft det første tyske flådebesøg siden krigen. Det var minestrygeren NEPTUN, der sammen med andre tyske orlogsfartøjer deltager i de dansk-tyske havundersøgelser i Østersøen.

Udland kort

Den 18.november sejler den svenske minelægger ÄLVSNABBEN ud på det årlige togt. Den endelige plan for togtet er endnu ikke fastlagt, men skibet forventes i hvert fald at besøge Valparaiso i Chile i begyndelsen af januar.

Japans hidtil største havforsknings-skib SHOYO, 2.000 t, er blevet søsat i Maizuru. Skibet skal navnlig beskæftige sig med søbunds-topografi, hydrografi, magnetisme og navigation. Besætning 73 mand. Fart 16 knob.

Norges Sjøkartverk får ikke bygget sit nye opmålings-skib færdig foreløbig. I forsvarsbudgettet er der kun fastsat penge til fortsat leje af et skib også i 1972.

Den svenske flådes tidligere moderskib for undervandsbåde, PATRICIA, er blevet solgt til ophugning. Skibet blev bygget i 1926 til et græsk rederi, men blev i krigsårene overtaget af marinen. Det udgik af flådens tal i fjor.

Et nyt hjælpeskib, ROBUST, 1.630 t, er blevet søsat til the Royal Maritime Auxiliary Service. Skibet skal gøre tjeneste som slæbebåd og i øvrigt løse alle forekommende havne og transport-opgaver.

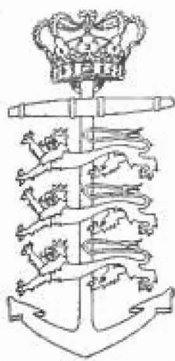
Fra 9. til 18. oktober holdtes en stor NATO-øvelse i det østlige Middelhav. Øvelsen, Deep Furrow 71, blev ledet af chefen for NATOs sydregion (AFSOUTH), den amerikanske admiral Horacio Rivero. Der deltog enheder fra Grækenland, Tyrkiet, England og USA.

Instituttet for arktisk forskning i Leningrad har udarbejdet prognoser 2-3 år frem for isforekomsternes maksimum i polhavet. Det er sket på baggrund af materiale fra de drivende isflager, sovjetiske forsker benytter i de arktiske farvande.

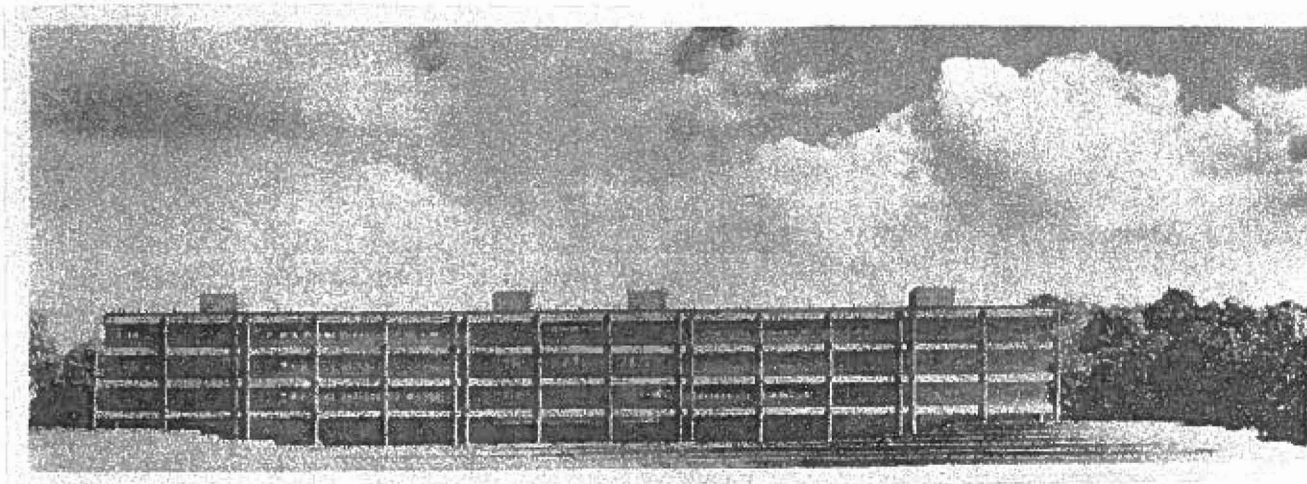
Det britiske træningsskib MERCURY fra 1878 er blevet afleveret til den maritime museums-komité. Fregatten, der tidligere har heddet GANNET og PRESIDENT, skal nu restaureres ved Vosper-Thornycroft i Southampton.

Det britiske flådeprogram fremskyndes. I disse dage kontraheres 2 destroyers, 4 fregatter og en række mindre forsyningskibe. Det vil koste 70 mill. pund over tre år. Ordrene placeres på de skibsværfter, der er hårdest trængt.

Thøstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

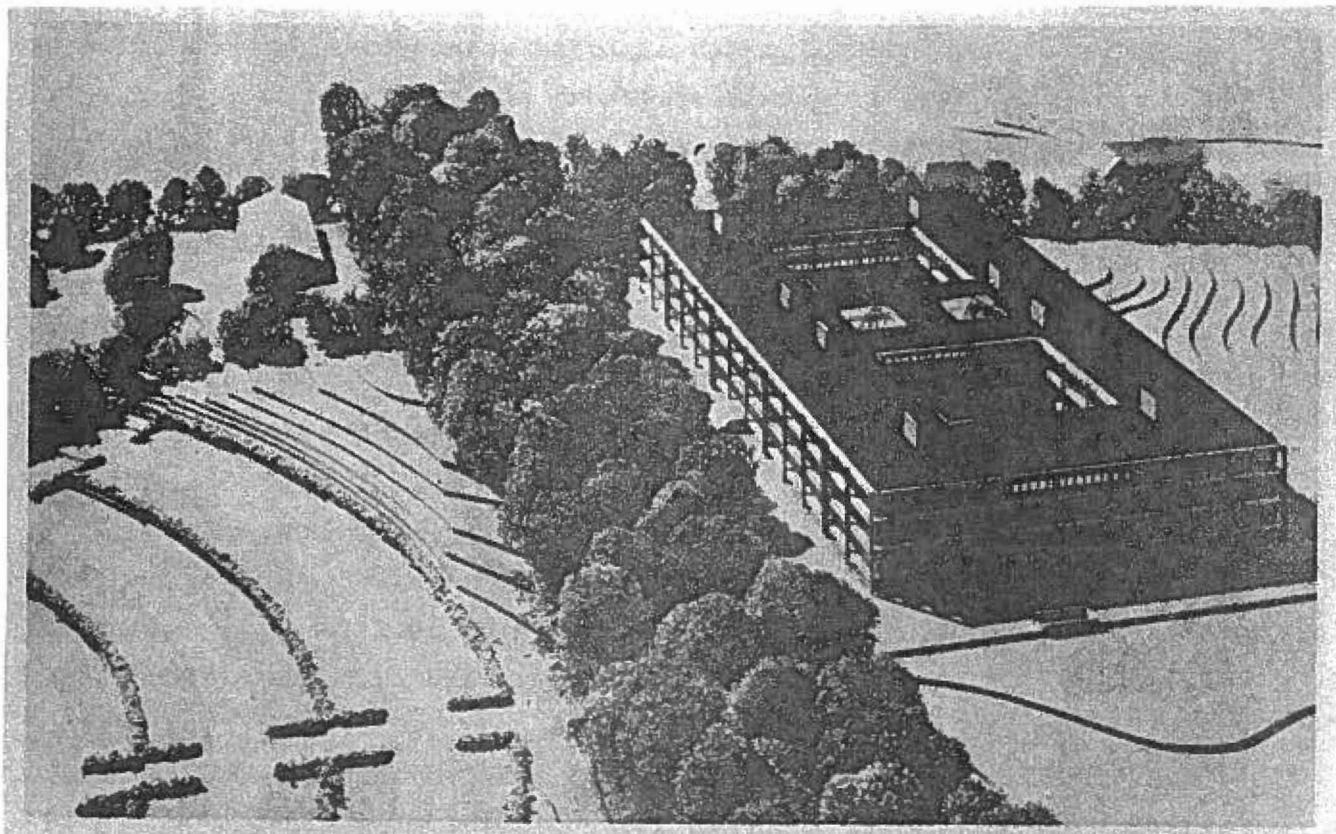
SET FRA VEST

Indflytning i Vedbæk 1. oktober 1972

De sidste beregninger over færdiggørelsen af Forsvarets nye bygning i Vedbæk synes at vise, at byggeriets terminer stort set kan fastholdes efter planerne. Det betyder, at komplekset kan tages i brug omkring den 1. oktober næste år.

Den nedsatte arbejdsgruppe til forberedelse af indflytningen ("Indflytningsgruppen"), der har repræsentanter for Forsvarskommandoen og de tre værn, har holdt sine første møder. Chefen for Forsvarsstabens Personelaflødeling, kommandør V.P.Heise, trak på det 2. møde hovedlinjerne for arbejdet op. Han nævnte betydningen af de problemer, gruppen skulle behandle, men understregede, at Forsvarsstaben ikke havde noget ønske om at påtvinge de tre øvrige stabe fællesarrangementer, hvis disse ikke var ønsket af værnstabsene. Den 1. juni er fristen for afslutning af gruppens arbejde, således at bestemmelser m.v. kan være nedfældet i publikationer inden indflytningen.

Arkitekt B.Børjeson gennemgik planerne over den nye bygning og besvarede en række spørgsmål af praktisk art. Det fremgik heraf bl.a., at der ikke kan bygges oven på tagkonstruktionen, dels af hensyn til selve konstruktionen, dels af hensyn til fredningsbestemmelserne. Det er altså ikke muligt - som det har været foreslået at placere et cafeteria på toppen af bygningen-.

SET FRA NORD

Der var i Indflytningsgruppen enighed om, at bygningen burde være helt færdig inden indflytningen, selvom det skulle vise sig, at terminerne - mod forventning - ikke skulle kunne holde, f.eks. på grund af ikke fuldførte tekniske installationer og afslutning af malerarbejdet.

Indflytningsgruppen har besluttet at nedsætte underudvalg til behandling af publikationstjeneste, sekretariatstjeneste og sikkerhedstjeneste. Der er desuden udarbejdet en liste, som indflytningsopgaverne skal prioriteres efter. (MST)

Uniformsudvalget gør status

Søværnets Uniformsudvalg har nu et år på bagen, idet det blev etableret i august i fjor med Søværnets Intendanturinspektør som formand og med repræsentation fra personelorganisationer, Søværnets operative Kommando og Søværnets Materielkommando.

I det forløbne år har udvalget afsluttet følgende sager:
1) Indførelse af sommeruniform for såvel jakkeklædt som bluseklædt personel. Fra alle personelgrupper er der udtrykt tilfredshed med at

have fået en praktisk påklædning til sommerbrug. For det bluseklædte personel er løsningen kun at betragte som midlertidig, og udvalget vil inden næste sommerperiode fremsætte forslag til en forbedret løsning. Sommerskjorten til jakkeklædt personel er blevet en succes, hvilket bl.a. fremgår af, at der er solgt omkring 5.000 skjorter. 2) Afsnit D til SIT BST 901, kap.1 (forskellige bestemmelser) er færdigbehandlet og udsendt i juli. 3) Særlige hue- og navnebånd er fremstillet til frømandskorpset. 4) Særlig beskyttelsespåklædning er udviklet til personel i ubådstårne under overfladesejlads. Et antal dragter er under fremstilling og vil i nær fremtid blive afprøvet ved Undervandsbådseskadren.

Følgende forslag er fremsendt fra udvalget, men har endnu ikke opnået godkendelse: 1) Ændret distinktionering for kadetter, 2) Indførelse af selskabsuniform for alt jakkeklædt personel. 3) Rettelse af KFF vedrørende civiluniformering af Søværnets personel. 4) Ny type pelshue for jakkeklædt personel som erstatning for hidtil anvendt astrakanhue. 5) Ændrede terminer for stampersonels jakkeuniformering.

Følgende principielle sager er under behandling i uniformsudvalget: 1) Søværnets fodbeklædninger. 2) Ændret distinktionering af bluseklædt personels sommeruniform. 3) Ændret udformning af rund hue. 4) Ændrede uniformsbestemmelser for Søværnets mekanikerpersonel. 5) Ændret udformning af undertrøje for bluseklædt personel og 6) Uniformering af kvindelige konstabler. (SUU)

Første kvindelige sergentelever

Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn har modtaget et nyt hold elever. Byens borgmester, Villy Christensen, bød traditionen tro eleverne velkommen til Frederikshavn, men kunne mod sædvane indlede med ordene "Mine damer og herrer", da der for første gang er kvinder på holdet. Det er tre befalingshavende fra Kvindeligt Marinekorps, der, når skolen er afsluttet, skal virke som instruktører og deltage i uddannelsen af de kommende kvindelige konstabler.

Opholdet på skolen vil vare ca. fem måneder. Der holdes eksamen i marts, og det er meget passende, idet de første kvindelige konstabler kommer den 1.april. Grunduddannelsen skal foregå på Søværnets Eksercerskole og efterfølges af en videreuddannelse på Holmen.

De tre kvindelige sergentelever skal gennemgå samme pensum som deres mandlige kolleger, og de glider ganske normalt ind i den daglige undervisning. (SRS)

Gave fra inspektionsskibet VÆDDEREN til Trondheim

Som afveksling for den krævende stations- og fiskeriinspektionstjeneste ved Færøerne aflagde inspektionsskibet VÆDDEREN uofficielt besøg i Trondheim 8.-12.oktober. Efter 8 timers natsejlds indigennem Trondheimsfjorden ankom inspektionsskibet VÆDDEREN til Trondheim fredag morgen- næsten samtidigt med at solen brød frem efter 3 ugers regnvejr i Trøndelag. Samme aften holdt skibet reception for 60 norske gæster, deriblandt civile og militære honoratiorens og repræsentanter for den danske koloni i byen. Under opholdet var der arrangeret "sight-seeing" og bryggeribesøg for besætningen, og om bord afholdtes offentligt besøg med demonstration af helikopteren, herunder "hoist"-øvelse udfor skibet. Endvidere var der arrangeret børnebesøg, hvor et udvalgt hold af besætningen optrådte som værter i piratmundering. For at markere den historiske forbindelse mellem datidens ærkebiskop i NIDAROS og det gamle bispesæde i KIRKEBØ på Færøerne, havde skibet inden besøget forberedt en gave til byen i form af et stykke drivtømmer fundet under udgravningen ved Magnus Katedralen i KIRKEBØ. Træet blev skænket skibet af kongsbonden i KIRKEBØ efter formidling af Chefen for Færøernes Kommando. Det historiske drivtømmer fik påmonteret en model af en gammel skibskanon fremstillet om bord for at markere, at drivtømmeret blev bragt til Norge om bord i et orlogsskib. Denne gave blev skænket til Trondheims borgmester ved en frokost om bord.

Turen tilbage til Færøerne foregik over et stormfyldt Atlanterhav, der dog ikke kunne udviske minderne om et udbytterigt og vellykket besøg i Trondheim. (VDRN)

Uddannelse af intendanturofficerer

Forsvarsministeriet har meddelt, at der endnu ikke kan tages stilling til, hvorvidt der ved Søværnets Officersskole skal oprettes en administrativ linie for officersaspiranter af A-linien.

Chefen for Søværnet har sendt en skrivelse til ministeriet,

hvori det hedder, at i bedste fald vil der således - bortset fra forventet tilgang af 4 premierløjtnanter pr. 1. november - såfremt den givne indstilling om start af en IT-klasse i 1972 tiltrædes, tidligst i 1976-77 kunne tilgå Søværnet flere officerer af denne linie.

For så vidt angår intendanturofficerer af B-linien forventes en tilgang på 2 sekondløjtnanter primo 1973. Afgangen inden for denne linie har i de seneste år været særdeles følelig, idet 2 officerer er afgået ved døden, 4 er overgået til civilt erhverv og 1 løjtnant, der for tiden har tjenestefrihed uden løn ikke forventes tilbage til tjeneste i Søværnet.

Under hensyn til dette og som følge af et stigende behov for intendanturofficerer, er det planlagt snarest at begynde en uddannelse af intendanturofficerer af reserven for herved nødtørftigt at dække behovet. Personel til en sådan uddannelse påregnes udtaget blandt værnepligtige med en højere økonomisk eller handelsfaglig uddannelse, idet der som et minimum må kræves en højere handelseksamen eller en dertil svarende bank- eller shippinguddannelse.

Efter 2 måneders indledende grunduddannelse ved Søværnets Eksercerskole skal det udtagne personel gennemføre en reserveofficersuddannelse ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole fælles med personel udtaget til navigations- og maskinuddannelse (skibsførere og maskinmestre) suppleret med praktisk uddannelse eller under visse omstændigheder et intendanturfagligt kursus af indtil 4 ugers varighed ved Søværnets Intendanturinspektør.

Med en uddannelsestid på ca. 1 år vil det pågældende personel forrette ca. 1 års nyttetjeneste. Personellet påregnes anvendt i forvaltningsdivisionen i større skibe og ved tjenestesteder i land. Det er planen, at der årligt skal udtages 10-12 egnede værnepligtige fordelt med ca. halvdelen på henholdsvis januar og juli indkaldelserne, første gang fra januar næste år. (MST)

Undervandsbåds-udvikling i Sovjet

To specialbyggede undervandsbåde til lokalisering af fiskestimer er under bygning i Sovjetunionen. Den ene er beregnet til lange togter ved egen maskinkraft, mens den anden skal slæbes til sandsynlige fangstpladser. Ubådene er et led i den almindelige intensive ring af de sovjetiske havundersøgelser.

Forud for bygningen af de to fartøjer er gået afprøvninger af en selvbevægende undervandssonde, SEVER-2, en slags kæmpeteleskop, som neddykket til ca. 1500 m kan iagttage det undersøiske liv og transmittere observationerne til ledsageskibet. Desuden arbejdes der på konstruktionen af nye typer iltapparater, og man er ved at udvikle opvarmede dykkerdragter. Endelig eksperimenteres der med "submarine huse", hvori det vil være muligt at arbejde under havoverfladen i længere perioder.

Foruden de to special-undervandsbåde har Det Sovjetiske Oceanografiske Institut udviklet en robo-undervandsbåd til havundersøgelser. Fartøjet, der fungerer ubemandet, medfører et helt batteri af instrumenter og kan dykke, gennemføre sit program og uddykke som en almindelig undervandsbåd. Skulle der trænge vand ind i båden, eller synker spændingen i det elektriske net, tømmes ballasttankene automatisk og båden stiger op til overfladen.

Et andet forskningsinstitut har udviklet en lydsonde til brug ved seismiske målinger af havbunden. Meget følsomme instrumenter opfanger de tilbagekastede lydimpulser, forandringer i impulsrytmen m.m., som kan give oplysninger om hvilke materialer, det undersøgte område består af. Apparatet kan installeres i adskilte sektioner i forskellige fartøjer og virker automatisk. (APN)

Indland kort

Inspektionskutteren MAAGEN har afsluttet opmåling af flere farvandsafsnit i Skærgården, som Grønlands Kommando har ønsket opmålt for at kunne skærpe fiskeriinspektionen. Kutteren er nu tilbage i Grønnedal og indgår i inspektionstjenesten.

Ved Forsvarsstabens dueligheds- og præmieskydning med gevær M/50 og maskinpistol M/49 blev en søofficer bedste mand. Det var orlogskaptajn E.Ernst-Frederiksen, der opnåede 184 points og guldmærke.

Det svenske Kungliga Örlogsmanna-Sällskapet bliver 200 år den 15.november. Hans Majestæt Kongen har som søadmiral i den svenske flåde givet tilsagn om at komme til stede. Endvidere er Chefen for Søværnet tilligemed andre søværnschefer indbudt til at deltage i

jubilæums-arrangementerne i Stockholm.

Der var travlhed på Holmen omkring skoleskibet DANMARK, da 80 elever fra landets sømandsskoler blev påmønstret. I begyndelsen af november går skibet på togt i danske farvande, og den 24. indledes årets udlandstogt bl.a. til Madeira og Sct.Thomas.

Frederikshavns Byråd vil indbyde forsvarsminister Kjeld Olesen til et møde for at drøfte udflytningen af Søværnets specialskoler til Frederikshavn. Byrådet vil søge udflytningen, der ikke mindst er et bevillingsspørgsmål, fremmet mest muligt.

Et forslag fra inspektionsskibet VÆDDEREN om at tildele den værnepligtige besætning en ugentlig telefonsamtale hjem, vil blive forelagt Fregateskadren. Om bord mener man, at det kunne være en kompensation for togkortet, som ikke er til nytte på Færøerne og i Grønland.

Den italienske forsvarsattache, kommandør Lino P.Ravalico, som afløser kontreadmiral Giorgio Zajotti, har aflagt tiltrædelses-visit hos Chefen for Søværnet. Kommandør Ravalico er ubådsuddannet og har for nylig fratrukket tjeneste som stabschef ved ubådsvåbnet. Han har gennemgået NATO Defence College. Attacheen er bosat i Stockholm.

Udland kort

En flåde-delegation fra Sydafrika er på besøg i Spanien og Portugal, hvor de bl.a. studerer korvetter. Det forlyder, at der er indledt forhandlinger med Spanien om bygning af korvetter til ubådsjagt til Sydafrika.

Den svenske kystbevogtning har afvist to østtyske trawlere med moderne radar- og pejleudstyr fra forbudt område i Karlskrona Skärgård. Trawlerne måtte afvises to gange, før de definitivt forsvandt fra området, hvor der findes en række forsvarsanlæg.

Det sovjetiske fiskerimoderskib VOSTOK, der med 43,000 t

er verdens største, har indledt en to måneders prøvesejlads i Østersøen. Skibet kan være i rum sø fire måneder ad gangen uden at skulle indtage nye forsyninger.

Et norsk forsvarsudvalg foreslår værnepligtsalderen ned til 19 år, skarpt skel mellem tjeneste og fritid, permanent landlovsordning for alle værn, slut på geværeksercits og revision af honnørreglementet. I indstillingen anmodes om et kategorisk forbud mod uhjemlede disciplinære metoder.

Den sovjetiske hydrofoilbåd BUREVESTNIK kan med et nyt fremdrivningssystem sejle over 100 km i timen. Dieselmotorerne er erstattet med gasturbiner og propellerne er udskiftet med et nyt "vand-jet-system".

Det norske forsvarsministerium foreslår en tredobling af velfærds-midlerne til 7.320.000 norske kroner. Det foreslås, at tjenesten udvides med indtil 25 nye stillinger over hele landet, og at samarbejdsudvalgene inddrages i fordelingen af midlerne

Den nye britiske atom-ubåd COURAGEOUS blev overtaget af flåden den 16.oktober.Båden er på 3.500 t og har en besætning på 103.

I begyndelsen af januar overgives det atomdrevne handelsskib SAVANNAH som gave til sin navneby i Georgia. Skibets atomanlæg demonteres i disse dage i Galveston.

Under øvelsesskydning i norsk farvand eksploderede en Bofors antiubådsraket ved selvantændelse om bord i den hollandske destroyer FRIEDSLAND. En 46-årig kaptajnløjtnant og en 23-årig korporal blev dræbt og 4 blev alvorligt kvæstet.Fejlen menes opstået i det elektriske tændingssystem.

Søværnets mærkedage

For hundrede år siden - den 27.oktober 1871 - blev der i Søværnet udstedt ordre om anvendelse af tiltaleform "De" til alle underordnede.

Den 31. oktober er det 240 år siden, at der for første gang i flåden indførtes et obligatorisk uniformsreglement for søofficerer (med gyldighed fra 1733). Et ikke obligatorisk munderingsreglement havde været gældende fra 28.december 1722. Det stadig reglementerede guldfelttegn til sablen indførtes samtidigt. Søofficersuniformen var rød indtil 1748, derefter grå og fra 1753 indførtes den blå uniformsfarve.

Thostrup